

SOTSIAALKINDLUSTUS

Uus juht püüab luua kaasaegset ametit

Kui **Egon Veermäe** maksuameti asejuhi kohalt sotsiaalkindlustus-ameti juhiks sai, oli see tema sõnul ajast umbes 15 aastat maas. Vajadus uue süsteemi järele oli ilmselge, nüüd on muutused toimuma hakanud. ▶ 4-5, 13

WEEKEND

Pankrotihaldur jahutab võlausaldajate lootust

Kas 3% või 5%, aga 25% kindlasti ei paista kuskilt – nii palju võivad tagasi saada need, kellele Weekend'i muusikafestivali korraldajad võlgu on. Harju maakohus võttis menetlusse Weekend'i korraldaja pankrotiavalduse. ▶ 6-7

RAHA

Riigi reservid toodavad miinust

Vaatamata sellele, et möödunud aastal suurenes stabiliseerimisreserv 1,1 miljoni euro võrra, tuli negatiivsete intressimäärade tõttu vastu võtta miinus ehk siis kokku vähenes varade väärtus 687 000 euro võrra. ▶ 8

PÄEVA TEGIJA ▲

Cleveron kasvatas käibe viiekordseks

Eesti pakirobotite tootja Cleveroni 2018. aasta käive on ületanud 50 miljoni euro piiri, kasvades aastaga ligi viis korda, selgub maksuametile esitatud andmetest. Samuti on Viljandi ettevõtte suutnud suurendada töötajate arvu: kui 2017. aasta neljanda kvartali lõpuks oli Cleveronis 104 töötajat, siis 2018. aasta neljanda kvartali lõpus juba 175. Eesti president Kersti Kaljulaid teatas mõned päevad tagasi teenetemärkide saajad, kelle seas oli ka Cleveroni omanik ja arendusjuht **Arno Kütt**. Äripäev valis Cleveroni osanikud ja eestvedajad Arno Küti ja Peep Kulla 2017. aastal aasta äri-meesteks.

Äripäev

Ausalt ja kartmatult

Reede, 1. veebruar 2019
nr 22 (6088) 3,90 eurot

EUR/USD
1,148 ▲

USD/EUR
0,871 ▼

EUR/SEK
10,354 ▼

EUR/RUB
75,034 ▼

Nord Pool
57,35 ▼

Euribor
-0,237%

SUURFIRMADE TULEMUSTESADU

Tõusuks vaja usku

“2019. aasta võib osutuda läbilöögiks või nurjumiseks,” kõlas kommentaar autotootja Tesla tulemustele. Numbritega tuli välja ka mitu teist USA börsi hiiglast. ▶ 16-19

▶ Prognoosi järgi peaks Tesla esimeses kvartalis teenima kasumit hoolimata sellest, et tema peamiste lipulaevade, S- ja X-kategooria sõidukite müük väheneb.

FOTO: SHUTTERSTOCK

TÄNA ÄRIPÄEVA RAADIOS

Mis IT-firmadest börsil edasi saab?

7.00-10.00 "Hommikuprogramm". Räägime kaugetele sihtturgudele sisenemisest ja sellest, miks saab seda mõnes valdkonnas teha vaid riigi abiga. Külas on ettevõtte GoSwift üks omanikke ja juht Madis Sassiad ja välisministeeriumi äridiplomaatia büroo direktor Marki Tihhonova-Kreek. Vestleme ka Toom Tekstiil ASI nõukogu esimehe Innar Susiga sellest, miks pole tekstiilitootjatel viimase aasta jooksul just kõige paremini läinud. Lisaks võtame Äripäeva börsitoimetaja Anu Lillega ette Tesla, Microsofti ja Facebooki tulemused ning vaatame, mis nende firmade aktsiatest võib edasi saada. Hommikuprogrammi veavad Liis Amor ja Birjo Must.

11.00-12.00 "Äripäev eetris". Saates teevad lõppeva nädala olulistest teemadest kokkuvõtte ajakirjanikud Indrek Mäe, Kristel Härma ja Aivar Hundimägi. Räägime muu hulgas sel nädalal avaldatud börsifirmade kvartalitulemustest, ühisrahasusse investeerimise varjukülgedest ja investeerimisloksudest, maksude deklareerimisest ning Eesti Panga presidendi kandidaatidest.

13.00-14.00 "Kinnisvaratund". Seekord on luubi all kaks teemat. Saate esimene pool keskendub ärikinnisvara üürnikule, milliseid üüripindu praegu otsitakse, mis paneb ettevõtte otsima uut büroohoonet ja kuhu kanti kõige enam kontorit soovitakse. Teise teemana tuleb jutuks tänavatasandi ärikinnisvara ehk poed-kohvikud-salongid, kuhu pääseb otse tänavalt. Millised on kaubanduskeskusest eraldi paikneva äri plussid ja miinused? Saates on külas Uus Maa ärikinnisvara konsultantmaakerid Alexey Yavnashan ja Aira Veelmaa. Küsimusi esitab Kristi Kool.

15.00-16.00 "Ettevõtlusraadio". Saates tuleb juttu väikeaktsionäride liidust ja tegevustest. Väikeaktsionäride rollist ja kaitsest räägib meie väikeaktsionäride liidu õiguspoliitika toimkonna juht Margus Moor. Saatejuhid on Swen Uusjärv ja Mart Opmann.

► Äripäeva raadiot saab kuulata Tallinnas ja Harjumaal sagedusel **92,4 MHz** ning igal pool mujal Äripäeva veebi kaudu.

Häid majandusmõtteid hoiab liinil Tallink!

TOIDUOHUTUS

Nõo Lihetööstus saadab kahtlase liha Poola tagasi

Veterinaar- ja toiduamet peatas Nõo Lihetööstuse ja Karia veiselihatoodete partii käitlemise, sest Poola teatel oli nende edasimüüjate kaudu jõudnud Eesti käitlejateni toiduks kõlbmatu liha.

JAANUS VOGELBERG
jaanus.vogelberg@aripaev.ee

Äripäev

Poola edasimüüjate kaudu jõudis veiseliha Eesti käitlejateni Nõo Lihetööstus ja Karia.

Nõo Lihetööstuse juhatuse liikme Toomas Kruustüki sõnul oli nende puhul tegemist alla 100 kilogrammi külmutatud veisekeele ja alla 4 kilogrammi külmutatud veisesisefileega. "Saime esimese teate kahtlusalusest Poola päritolu veiseliha jõudmisest Eesti riiki 30. jaanuaril kell 16.05 veterinaar- ja toiduameti edastatud ettekirjutusest. Kahtlusalused tooted eemaldati laost kohe," ütles ta. Kruustüki sõnul pole neid tooteid ettevõttest väljastatud ning need saadetakse kokkuleppe alusel tarnijale tagasi.

Karia tegevjuht Karl-Erik Kiipli polnud nõus kommentaari andma.

Liha tarbijani ei jõudnud

Veterinaar- ja toiduameti teatel andis eile toidu ja sööda kiirhoiatussüsteem RASFF (*rapid alert system for food and feed*) märku, et edasimüüjate kaudu on toiduks kõlbmatu veiseliha liikunud teistesse Euroopa Liidu liikmesriikidesse, sealhulgas Eestisse. Tarnija toidulauale liha jõudnud pole.

Veterinaar- ja toiduameti peadirektori asetäitja Olev Kalda sõnul kutsusid Poola ettevõtet enneta meetmena turult tagasi veiseliha partiid, kuna tapamajas ei tehtud lihakehade tapajärgset kontrolli. "Kuna antud partii puhul pole tehtud tapajärgset

▲ Nõo Lihetööstusest keelatud liha tarbijani ei jõudnud. FOTO: MARI LUUD

kontrolli, siis loetakse seda toiduks kõlbmatuks ning seda liha toiduks ei tarbita," selgitas Kalda ameti pressiteates.

Veterinaar- ja toiduameti teatel tegid nii Nõo Lihetööstus kui ka Karia ametiga koostööd ning kiire reageerimise tulemusel tagati, et veiseliha turule ei jõuaks.

2013. aastal oli Nõo Lihetööstus segatud Euroopas haarmeid ajanud hobuseliha-skandaali. Tööstuse Läti jaoks toodetud vorstist leiti hobuseliha, mida ettevõtte oli Ungari kaudu sisse ostnud veiseliha sildi all. Läti veterinaarameti kodulehe teatel siildas Nõo Lihetööstuse Parmesani vorst

10% hobuseliha. Nõo Lihetööstuse käive oli 2017. aastal 30,6 miljonit eurot, kasumit teeniti veidi üle poole miljoni euro. Ettevõtte keskendub suure lihasisaldusega lihasaaduste tootmisele ja turustamisele.

Toiduainete hulgimüügiga tegeleva Karia müügitulu oli 2017. aastal 54,8 miljonit eurot, kasum jäi 2 miljonit euro juurde. Karia grupi ettevõtete põhitegevusala on toidukaupade hulgimüük ning peamine sihtgrupp HoReCa sektori ettevõtted, rahvusvahelistes vetes sõitvad liinilaevad, aga ka Eesti ja Euroopa riikide toiduainete tootjad ja hulgimüüjad.

EDU

Cleveron tegi tohutu hüppe

KEN ROHELAAN
ken.rohelaan@aripaev.ee

Eesti pakirobotite tootja Cleveroni 2018. aasta käive on ületanud 50 miljoni euro piiri, kasvades aastaga ligi viis korda, selgub maksuametile esitatud andmetest.

Kui 2017. aasta lõpu seisuga deklareeris Cleveron 11,2 miljonit eurot müügitulu ja ligi 720 000 euro suuruse puhaskasumi, siis maksuametile esitatud kvartaliandmete järgi on Cleveroni 2018. aasta käive 50,6 miljonit eurot. Samas tuleb ära

märkida, et maksuametile esitatud kvartali käibe arvestus lähtub vastavas kvartalis esitatud käibemaksu deklaratsioonidest ja on seega ühe kuuga nihkes.

Samuti on ettevõtte suutnud suurendada töötajate arvu. Kui 2017. aasta neljanda kvartali lõpuks oli Cleveronis 104 töötajat (taandatud täistööajale – toim), siis 2018. aasta neljanda kvartali lõpus oli sama näitaja juba 175.

Tunnustus presidentilt

Eesti president Kersti Kaljulaid teatas mõni päev tagasi teene-

märkide saajad, kelle seas oli ka Cleveroni omanik ja arendusjuht Arno Kütt.

Kütt ütles, et Valgetähe IV klassi risti pälvimine oli üllatus. Kui esimese hooga võttis teade ettevõtjal jalad nõrgaks, siis peagi tunnistas ta, et ehk tuli nii kõrge tunnustus liiga vara.

Laiendas tegevust Kanadasse

Cleveron teatas mullu sügisel, et laiendas oma tegevust Kanadasse ja alustas koostööd Kanada suurima jaemüüja Canadian Tire Corporationiga.

Canadian Tire, millele kuulub ka eestlaste seas armastatud kaubamärk Helly Hansen, paigaldas viide kauplusesse Cleveroni robotilise pakiautomaadi, et lihtsustada kaupluse jaoks veebipoest ostetud kaupade väljastamist.

Peale Kanada kohaliku müügiketi võtab Cleveroni pakirobotid Kanadas kasutusele ka Ameerika Ühendriikide suurim jaemüügikett Walmart, kes plaanib Ontario piirkonda paigaldada 2019. aasta alguses kaks masinat.

E.L.E. Rikaar OÜ
pakub raamatupidamist
KÕIGILE
(OÜ, MTÜ, SA, FIE, AS)

Võta ühendust:
info@rikaar.eu
www.rikaar.eu

645 4165 ☎ 5649 4429

Erinevate kaubaaluste ja pakkekomponentide tootmine, HT töötlus
kaubaalused.com
Telefon 51 05 565
investor@investor.ee

NÜÜD KA MEESKONNAKOOLITUSED!

www.360.ee

PASSWORD 2019

GROWTH MARKETING

21.03-22.03.2019

EESTI SUURIM TURUNDUSKONVERENTS
ALEXELA KONTSERDIMAJAS

Tutvu kavaga
ja registreeri
www.password.ee

Kuidas
arendada toodet
kliendiandmete
toel

Kasv kui
mõtteviis

Kuidas panna
püsikliendid
rohkem
ostma

Mida
traditsioonilistel
ettevõtetel
on õppida
idudelt

Brändi
väärtuste
kasvatamine

Õppetunnid
20 aasta
parimatest
turundus-
tegudest

Lavale astuvad:

HUAWEI

skyscanner

SHISEIDO

HubSpot

adidas

pass
word
growth marketing

SOTSIAALKINDLUSTUS

Teenused võiksid olla inimes

Natuke rohkem kui kaks aastat tagasi maksuameti asejuhi kohalt sotsiaalkindlustusameti juhiks saanud Egon Veermäe sõnul tuleb riigiteenuste pakkumise loogika pea peale pöörata.

ALLAN RAJAVEE
allan.rajavee@aripaev.ee

Äripäev

► Sotsiaalkindlustusameti juhi Egon Veermäe ümber olevad arhiivimaterjalid tahavad kõik digiteerimist ja ta ei taha, et seda massi juurde tuleb.

FOTO: LIIS TREIMANN

Egon Veermäe ütles, et kui ta sotsiaalkindlustusametisse jõudis, oli see ajast umbes 15 aastat maas. Maksuametis oli tema sõnul näiteks riskianalüüs üks maailma parimaid, aga pärast seda läks ta organisatsiooni, kus sotsiaalteenuse ja hüvitiste kaudu jagatakse laiali väga palju raha, aga analüütika selle all on olematu. Vajadus uue süsteemi järele oli ilmselge. "Minul oli väga raske, sest meil puudus igasugune analüütiline võimekus," rääkis Veermäe.

Nüüd on esimene päris asi katsetamiseks valmis – täiesti uuel loogikal põhinev koostöö Haapsalu neuroloogia ja rehabilitatsiooni keskusega. "Ütleme, et siin on inimesed ning raha – teilt tulgu teenused," selgitas Veermäe.

Vägivald saab otsa

"See on olnud sotsiaalkindlustusametilt nagu sõõm värsket õhku," tunnustas Haapsalu neuroloogise rehabilitatsioonikeskuse juht Kadri Englas.

Ta selgitas senist süsteemi: patsient on üks, aga süsteemi on sisuliselt kolm: taastusravi, sotsiaalne rehabilitatsioon ja töö rehabilitatsioon. On kohti, kus kattuvad patsiendid ja teenusepakkujad, kuid toetusüsteemid erinevad. Uut moodi tellimusleping seob taastusravi ja rehabilitatsiooniteenused tervikuks. "See on natuke vägivaldne patsiendi suhtes, et neid on siiani süsteemidena täiesti eraldatud," leidis Englas.

"Meie soov on olnud, et meie teenuseosutajana saaksime panna ise kokku tegevuskava, sest leiame, et see on pigem meie vastutus soovitud eesmärgid saavutada ja leida selleks võimalused. Kui meil neid võimalusi pole, siis saame ka seda öelda ja teenuse osutamist põhjendatult keelduda," selgitas Englas.

Englas avaldas lootust, et uus lepingutüüp aitab teenuseid pakkuda patsiendikeskselt. "Kindlasti on meie pakutavad teenused sisukamad, kui saame keskenduda patsiendile ja vähem aega paberite täitmisele ning ühest kohast teise saatmisele," arvas Englas. Rehabilitatsioonikeskuse juht selgitas, et seni kasvasid sotsiaalkindlustusametiga sõlmitud rehabilitatsiooniteenuste lepingud paberimajandust. Lisaks hindas patsiendi rehabilitatsiooni vajaduse sotsiaalkindlustusameti juhtumikorraldaja, mitte kohalik spetsialist. Nüüd aga liigub see roll rehabilitatsioonikeskuse spetsialistidele.

Veermäe sõnul tuleb riigiasutustel mõelda klientidest teisiti, kui on seda tehtud siiani, ning luua uut moodi partnerlussuhteid, mis vähendavad aruandlust ja põhinevad suuremal usaldusel. Varem kirjutas tellija, näiteks sotsiaalkindlustusamet, täpselt ette, milliseid teenuseid võib ja ei või osutada, kuid Haapsalu piloodiga jääb see rida lepingus tühjaks. "Tegelikult on küsimus, kas meie sotsiaalkindlustusametis teame, kuidas on seda raha otstarbekas kasutada. Minu arvates peab selle jätma sealsete spetsialistide otsustada," ütles Veermäe.

Tellimuse rida jääb tühjaks

Veermäe sõnul on oluline rakendada riigis teenuseomaniku kontseptsiooni, sest kui pole selgeid omanikke ehk vastutajaid, siis ei tohi teha investimisotsuseid. "Pole mõtet rahastust panna – sellest hetkest, kui keegi teine püüab teenust distantstilt reformida, kukub projekt läbi, sest sa ei tunnet, kuidas võiks olla teenuse aspektid lahendatud," selgitas Veermäe.

"Inimene ei saa endale valida teist sotsiaalkindlustusametit," tõdes Veermäe ja märkis, et riik saab sellises olukorras ol-

la hea monopolist, keda kasutajad kiidavad ja esile toovad. Ja hea monopolist peab Veermäe sõnul aru saama enda pakutavatest teenustest. Teenuseid tuleb aga arendada, mõeldes, kuidas kasutaja soovib seda teenust saada. See asetab tema sõnul avalikele asutustele suure vastutuse mõtestada, kuidas luua teenuse osutamiseks parim kompetents. "Avalikel asutustel on sarnaselt erafirmadega vaja tootearendajaid," leidis Veermäe.

Nii on sotsiaalkindlustusamet jõudnud sotsiaalministeeriumiga kokkuleppele, et nende teenuste arendamise eest vastutab nende enda juht. "See on põhimõtteline kokkulepe. Meie ütleme, kuidas teenust arendada," toonitas Veermäe. Nii on toodud ministeeriumist sotsiaalkindlustusametisse üle palju rakendusülesandeid.

Veermäe sõnul on Eesti riigis teenusepakkujatele väga palju ebavajalikke regulatsioone. "Oluline on see, et oskaksime küsida, miks see nii on ja kust see tuleb. See tuleb hirmust, et äkki on mingi osa inimesi, kes kuritarvitavad süsteemi. Teeme selle ühe protsendi või veel väikesema osakaaluga rikkumise ennetamiseks veel regu-

latsioone," kirjeldas ta paradoksi meenutavat olukorda.

Veermäe meelest peaks iga teenuse omanik ise tooma esile, millised regulatsioonid on nende haldusalas ebavajalikud. "Lahendamise need probleemid teistpidi. Ehitame teenuse juurde riskijuhtimise mehhanismid ja vajaliku analüütika," pakkus ta.

Veermäe kirjeldas, et suunab oma meeskonda mõtlema puhtalt lehelt. "Kuidas sa ise tahad teenust saada? Kui keegi tahab keerulisemalt teenust saada ehk ta tahab taotlusi esitada, vestelda või käia kuskil, siis paku talle see alternatiiv, kuid enamik inimesi ei taha," ütles Veermäe.

Usaldusel põhinevad nähtamatud teenused

Veermäe meelest on teenuseomanikule kõige esimene ja raskem küsimus, kas pakutavat teenust on üldse vaja. Ja teiseks, äkki on võimalik muuta mõni teenus nähtamatuks. Veermäe tõi näiteks üksi elava pensionäri toetuse, mida makstakse korra aastas. "Meil on nende inimeste kohta andmed ja eelmisel aastal maksime 80 000 inimesele toetuse välja automaatselt, ilma et nad

KOLIMISTEENUSED

Tel 613 9737, 503 6450 | ava@ava.ee | www.ava.ee

tele nähtamatud

Skandaalne projekt jälle turmtule all

Veermäe on “päranduseks” saanud ka kurikuulsa SKAIS2 projekti, mille kulud on taas tublisti kasvanud.

Postimees kirjutas esmaspäeval, et Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus (TEHIK) kuulutas juba 15 miljonit eurot neelanud projekti edasisteks arendusteks välja veel 8miljonilise maksumusega hanke ja nii on projekti kogumaksumus kasvamas juba 23 miljonit eurot.

Uus hange kuulutati välja 18. jaanuaril ning raamlepinguga otsitakse järgnevat kolmeks aastaks arendajaid, kes hakkavad SKAIS2 baasil arendama sotsiaalkindlustuse valdkonna avalikke teenuseid ja nendega seotud töid, kirjutas Postimees. Mõõdunud aasta 10. aprillil sõlmitud ja senini kehtiva 10miljonilise lepingu kohaselt loovad, arendavad ja disainivad SKAIS2 platvormi AS Nortal ja Trinidad Wiseman.

Sel teemal grilliti ka sotsiaalkaitseminister Kaia Iva. Reformierakondlase Liina Kersna küsimuse peale, kas kallinemine tuli ministri üllatusena, teatas viimane, et tegu on plaanitud tegevusega, ning viitas, et nimi SKAIS2 tuleks üldse ära unustada. “Mul on selline ettepanek, et SKAIS2 teema võiksime edaspidi tituleerida kui sotsiaalsüsteemi infosüsteemi edendamiseks, infotehnoloogiliseks uueks arenduseks ja võib-olla tema sidumine kunagiste mitte nii õnnestunud han-

getega võiks meil lõppeda,” leidis minister. Samuti toonitas Iva, et teatud mõttes SKAIS2 valmis ei saagi.

Endiselt lapsekingades

Veermäe ütles, et tema prioriteet pole mitte üksnes kurikuulsa SKAIS2 arendamine, vaid sotsiaalkindlustusameti kui organisatsiooni muutmine. “Kui riik otsib efektiivsust, siis see mõjub ka kodaniku moraalsele hästi, sest nii näevad kas või ettevõtjad, et tegeletakse üldiste probleemidega,” toonitas ta.

Nortali tegevjuhi Andre Krulli sõnul on sotsiaalkaitseameti mammutprojekt SKAIS2 saanud Veermäe juhtimise all reaalse ajakava, vajaliku paindlikkuse ja professionaalsed teostajad. Teisalt märkis ta, et juba 2007. aastal alguse saanud SKAIS2 on tosin aastat hiljem endiselt veel lapsekingades.

Tema hinnangul on sotsiaalkindlustusamet professionaalne ja nõudlik klient, kellega koostöö on äärmiselt põnev. Seejuures ei hoidnud Krull kokku kiidusõnadega Veermäe aadressil. “Eestis võib ühe käe sõrmedel üles lugeda sedavõrd pühendunud ning kompetentseid avaliku sektori tippjuhte, nagu Egon,” ütles Krull. Tema sõnul on Veermäe juhtimisel sotsiaalkindlustusamet muutunud.

SKAIS2 projektiga töötavad lisaks sotsiaalkindlustusametile ja Nortali ka Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus ja Trinidad Wiseman.

Ametnikke ei saa niisama vähendada

Veermäe rääkis, et sotsiaalkindlustusametile hädavajaliku reformi raskendas töötajate madal palgatase ja palgafondi ligi 8protsendine puudujääk.

Seejuures pidi Veermäe tooma ametisse uut oskuslikku tööjõudu, mis on kallis. “Ei saa öelda, et kõik seni tehtu on olnud valesti. Rõhutan, et see, mida teeme, on oluline, kuid meie ees on uued väljakutsed,” ütles Veermäe.

Veermäe toonitas selles valguses, et ametnike vähendamine ei saa olla eesmärk omaette, vaid töötajad peavad tekitama rohkem lisandväärtust.

Põhimõttelised muudatused on toonud ta sõnul juba kasu.

23

miljonini kasvavad kulud SKAIS2 projektil, mille sai Veermäe “päranduseks”.

oleksid seda pidanud eraldi taotlema,” rääkis ta. Sellise automaatse maksmisega tekkis küll ettearvamatuid erijuhte, kuid neile leiti lahendused. “Sealt tulevad välja probleemid, mis meil on registrite ja taksonoomiatega, et andmed oleksid ühildatavad, aga siis sa teenuse omanikuna võtad ette ja tulevikus vähendad neid momente veelgi enam,” ütles ta.

Veermäe meelest peab teenuste osutamine muutuma sündmuspõhiseks. “Minu räägin enda majas, et unustage avaldused ära. Isegi kui seadus ütleb, et see avaldus peab olema, siis püüame aru saada, miks seda vaja on,” sõnas Veermäe. “Kui sa hakkad teenust ehitama selle peale, et sa ei usalda kedagi, siis ära üldse tee seda teenust,” rääkis ta.

Veel üks näide praeguse olukorra tobedusest: paljud inimeste probleemid tulenevad sellest, et neid ei teavitatud teenuse aegumisest õigel ajal. “Ära oota, kui inimene on jõudnud sellesse seisu, et tema õigus teenust saada on juba lõppenud. Mine tema juurde varem,” selgitas Veermäe. Sotsiaalkindlustusamet tegutseb praegu selle nimel, et toetuse saajale antakse aegumise

Kindlasti on meie pakutavad teenused sisukamad, kui saame keskenduda patsiendile ja vähem aega paberite täitmisele ning ühest kohast teise saatmisele.

Haapsalu neuroloogise rehabilitatsioonikeskuse juht Kadri Englas

www.plasmapro.ee

**LASERLÕIKUS
PLASMALÕIKUS
GAASILÕIKUS
PAINUTUS**

Staadioni 2, Paikuse | Plaadi 1, Pärnu
info@plasmapro.ee | www.plasmapro.ee

LADUKS

www.laduks.ee

**TÖÖSTUSUKSED
TULETÕKKEUKSED
LAADIMISSEADMED**

MÜÜK | PAIGALDUS | HOOLDUS

5 AASTAT EDUKAID PROJEKTE

tel 6 803 505 mob 56 505 898 info@laduks.ee

MUUSIKAFESTIVAL

Weekendilt raha ootavatel ettevõtjatel vähe lootust

Weekend Festival Balticu pankrotihaldurile Martin Krupile paistab esimese info põhjal, et festivalil tööd teinud ettevõtted võivad saada loodetud tasust heal juhul mõne protsendi.

KRISTEL HÄRMA
kristel.harma@aripaev.ee

Äripäev

Äripäev kirjutas detsembris, et ettevõtjad, kes ootavad siiani suvel toimunud Weekend festivali korraldajatelt raha, said hoopis üllatava pakkumise: võtad võlast 25% või me läheme pankrotti. Nüüd ongi festivali korraldajafirma Weekend Festival Baltic esitanud pankrotiavalduse.

Kuulduste kohaselt oli Weekend Festival Balticu meeskonnal idee korraldada sel aastal Tallinna lauluväljakul viimane Weekend festival, mille piletimüügist oleks kaetud võlausaldajatele välja pakutud 25%. Kui festival oleks toimunud, oleks tehnikarendiga tegeleva Eventechi finantsjuhi Art Schneideri sõnul olnud neil võimalus eelmise Weekend festivali eest laekumata summa kätte saada. Eventechil ei ole plaanis Weekend Festival Balticu ega sellega seotud isikute teiste ettevõtete üritustega enne koostööd teha, kui nad ei ole jõudnud kokkuleppele, kuidas neile 2018. aasta festivali võlad tasutakse.

Turvafirma G4S Eesti ei saanud tasu festivali jaoks tehtud sularahaveo eest. Ettevõtte

kommunikatsioonijuht Reimo Raja ütles, et pankrotiavaldus ei tulnud neile üllatusena. "Tänast seisust vaadates tundub, et 25% nõustumine oleks andnud meile ainult garantiit, et üle selle me kindlasti saa, aga ei oleks andnud garantiid, et me selle 25% kätte saame. Seda lubati maksta alates sellest aastast ja neljas osamakses," tõdes Raja.

25% ei paista enam kuskilt

Ettevõtte pankrotihaldur Martin Krupp tõdes, et praegu Weekend rahalist seisust vaadates võib öelda, et pakutud 25% oleks kindlasti olnud parem kui pankrot. "Pankroti puhul saavad nad kindlasti oluliselt vähem. Kas 3% või 5%, aga 25% kindlasti praegu ei paista sealt kuskilt," ütles Krupp. "Selge on see, et see oli kindlasti hea pakkumine. Vähemalt vaadates praegu neid andmeid, mida ma hetkel vaatan. Kui pankrot välja kuulutatakse, siis nende olukord paremaks ei lähe."

Krupp rääkis, et sai pankrotiavaldusega tutvuda alles eile pärastlõunast. Krupi sõnul on ettevõtte varad peamiselt nõuded nende enda Rootsi äriühingu vastu, mis on ise pankrotis ja suures plaanis ei ole neil väga sellist vara, mille eest võlausaldajatele maksta. "Esialgne arvamus on, et ei paista sellist käega katsutavat vara, mida reali-

» Kas 3% või 5%, aga 25% kindlasti praegu ei paista sealt kuskil.

► Pankrotihaldur Martin Krupp jahu-
tav võlausaldajate
lootust raha kätte
saada.

FOTO: ANDRES HAABU

Meeldivate kohtumisteni Eismal!

Õige aeg
broneerida
suvepäevad!

Juubeli-,
pulmapeod,
koolitused-
nõupidamised

Talviste koolituste puhul – tervitusjook meie poolt.

Eisma külalistemaja; tel: 322 2821, 50 27 366
e-post: puhkekodu@eisma.ee; www.eisma.ee

VALITSUS

Kaubanduskoda tahab uut ministri ametikohta

Välisministeerium küsis kaubandus-tööstuskojalt arvamust seoses võimaliku väliskaubandusministri ametikoha loomisega. Koda leiab, et Eestil on vaja ministrit, kelle vastutusvaldkonnas oleksid ekspordi ja investeeringutega seonduvad teemad.

Praegu ei toimu majandusdiplomaatide ja välisriikides resideeruvate Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ekspordinõunike vahel piisavalt koordineeritud tegevust Eesti ekspordi arendamiseks, selgitas kaubandus-tööstuskoda.

Kaubanduskoja teatel on Eesti ettevõtjatel kogemusi, kus Eesti saatkonnad välismaal keelduvad ettevõtjaid aitamast, tuues ettekäändeks argumen-

di, et ettevõtjate toetamine ei kuulu diplomaatide ülesannete hulka.

"Eesti välisesinduste huvides peaks olema Eesti ekspordi arengu võimaldamine. On sektoreid, kus Eesti ettevõtja ei saa alustada koostööd ilma riigi toeta," teatas koda. "Seni on seda rolli täitnud kõrgetasemelised visiitidid sihtriikidesse, kuid see ei täida alati kõiki eesmärgi ning vastavate isikute ajajärgid on piiratud."

EAS uue ministri vastutusse

Kaubanduskoja teatel peaksid väliskaubandusministri vastutusvaldkonnas olema ekspordi ja investeeringutega seonduvad teemad, samuti peaks uue ministri vastutusvaldkonda kuu-

suma Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS).

"Lisaks peaksid vastutusalas olema ka majandusdiplomaatia ja diplomaatide võimekuse ning tähtsuse suurendamisega seonduvad teemad," leidis koda. "Uue ametikoha loomisel peaks tekkima olukord, kus nii majandusdiplomaadid kui ka välisriigis resideeruvad EASi ekspordinõunikud kuuluvad väliskaubandusministri alla ning tegutsesid koordineeritult Eesti ettevõtete huvides."

Kaubanduskoda näeb, et osa ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri ülesandeid peaks minema väliskaubandusministri-le (näiteks seoses ekspordi ja investeeringutega).

ÄRIPÄEV.EE

seerida ja mille eest võlausaldajatele välja-makseid teha. Teistpidi ka ei hakka silma, et oleks kohe kuskilt mujalt seda raha saada.”

Krupi sõnul on Weekend Festival Balticu nõuded enda Rootsi firma vastu päris suured. “Aga kuivõrd ta on Rootsis pankrotis, siis väga tõenäoliselt need nõuded ei pea.”

Tema sõnul on väiksed nõuded üleval ka Eestis, aga need ei ole märkimisväärsed summad võrreldes nende enda võlgadega. Ka ei paista, et festivalile oleks toetuse välja maksnud EAS.

Rootsi pankrotis firmas samad tegelased

Weekendi Rootsi firma vastu alustati pankrotimenetlust eelmise aasta märtsis ning sealse juhatuses on Weekendi Eesti ettevõtte juht John Rugemalira ning Märt Loog, kes on Äripäeva andmetel Hardi Loogi isa. Hardi Loog on Weekendi festivali algataja, keda enam siinsest ettevõttest ametlikult ei leia, kuid kes Äripäeva andmetel seal endiselt niite tõmbab. Äripäevale on öeldud, et

ka Eesti festivali eest on osa arveid tasunud just Märt Loog.

Weekend Festival Baltic lisas enda pankrotiavaldusele vaid osa võlausaldajaid. Äripäev on kirjutanud teistestki ettevõtetest, kes pole oma raha saanud, nende seas on mõnel saamata jäänud isegi üle 20 000 euro. Martin Krupp ütles, et kui pankrot välja kuulutatakse, peavad kõik kahe kuu jooksul esitama pankrotihaldurile Weekend Festival Balticu vastu oma nõuded.

Kas Sweet Spot toimub?

Weekendi festivali asutaja Hardi Loogi ettevõtte Sweet Spot festival OÜ korraldab sel suvel Tallinnas teist korda festivali Sweet Spot. Krupi sõnul ei mõjuta Weekendi festivalile terendav pankrot Sweet Spoti festivali, sest seda korraldab teine juriidiline keha.

Küll aga on ka Sweet Spot Music Festival OÜ saanud kohtu kaudu maksekäsu, sest ka see festival on vähemalt ühe võla maksmata jätnud. Oktoobris pidid festivali korral-

Pankroti-avaldus menetlemisel

Harju maakohus võttis menetlusse Weekend Festival Balticu pankrotiavalduse ja määras kohtuistungil pankrotiavalduse läbivaatamiseks, teatas kohus kolmapäeval.

Kohus määras Weekend festivali korraldajafirma kohtuistungil 19. veebruarile ja keelas võlgnikul ajutise pankrotihalduri nõusolekuta kogu vara kasutamise. Samuti käskis kohus peatada võlgniku vara suhtes toimuva sundtäitmise.

Pärnu maakohus oli enne Harju maakohu otsust jaanuaris teinud nelja võlausaldaja avalduse alusel ettepanekud tasuda konkreetsed summad.

Pärnu maakohus tegi Weekend Festival Balticule ettepaneku maksta G4S Eestile ligi 2600 eurot, Linexile ligi 1400 eurot, Maivelile 6200 eurot ja Olerexile üle 2600 euro.

◀ **Suvine Weekendi festival Pärnu rannas oli küll ülimalt populaarne, kuid nüüd tüürib ettevõtmine pankrotti.**

FOTO: KONSTANTIN SEDNEV / POSTIMEES/SCANPIX

dajad Pärnu maakohu sunnil tasuma 15 päeva jooksul OÜ-le Trumm 3000 eurot ja kõrvalnõuded summas 129 eurot. Tasumata oli jäänud arve festivalile dekoratsioonide valmistamise eest.

Trummi juht Allan Räim ütles, et neile ei ole siiani raha makstud. Räim rääkis, et ta on küsinud ka teistelt festivali koostööpartneritelt, kuid paistab, et neil korraldajatega probleeme ei ole. “Miks mina ripakile jäin, ma ei tea.”

“Lubati mitu kuud, aga ühel hetkel tüttas ära,” ütles Räim. Tema sõnul toodi talle vabandusena, et nad ootavad Soomest raha ning tuli ka arveid ringi teha. “Tundus, et seal oli neli inimest ja ükski inimene ei teadnud, mida teised kolm teevad. Suur segadus oli seal.”

Allan Räim võiks raha kätte saada, kui festivalile saabub piletiraha. Ehkki piletid on juba tükk aega müügis, saab tema sõnul ettevõtte piletiraha piletimüügi vahendajalt kätte alles siis, kui festival on toimunud.

LÜHIDALT
Jahenev kinnisvaraturg vähendas notarite tööd

Üleriigiliselt tõestasid notarid 2018. aastal üle 2000 tehingu vähem kui varasemal aastal. Notarite Koja teatel põhjustas töö vähenemist kinnisvaraturu rahunemine.

“Kinnisvaraturg on rahunemas ja seda kinnitab ka mõõdukas langus kinnisvaratehingutes,” tõdes Notarite Koja esimees Merle Saar-Johanson pressiteates. “Samas ei saaks öelda, et tööd on vähe – isegi kui mitmes piirkonnas on toimingute hulk vähenenud, siis üldpildis kasvas toimingute koguarv pea 7000 võrra.” Saar-Johanson lisas, et suurema osa toimingute arvu kasvust andsid pigem tehnilisema sisuga toimingud. Näiteks registreiseisu tõendeid ja registriväljatrükke kinnitati 42% ning apostillile väljastati ligi 30% rohkem.

Notarite Koja teatel vähenes kinnisvaratehingute arv koguni üheteistkümnnes piirkonnas. Üleriigiliselt tõestasid notarid 2211 kinnisvaratehingut vähem.

Tekstiili- ja mööblitootjatel lõppes raske aasta

Esialgsel andmetel tootsid tööstusettevõtted 2018. aastal 4% rohkem toodangut kui aasta varem, teatas statistikaamet. Suurema osatähtsusega tööstusharudest vähenes toodang elektriseadmete, tekstiili ja mööbli tootmises.

Statistikaameti andmetel suurenes toodang töötlevas tööstuses ja energeetikas, kuid vähenes mäetööstuses.

Töötlevas tööstuses toodeti 2018. aastal kokku 4% rohkem toodangut kui 2017. aastal. Toodang ületas varasema aasta taset pooltes tööstusharudes. Toodangu mahu kasvu põhjustas eelkõige arvutite ja elektroonikaseadmete, puidu töötlemise ja toiduainete tootmise suurenemine. Suurema osatähtsusega tööstusharudest vähenes toodang elektriseadmete, tekstiili ja mööbli tootmises.

Välisurule müüdi eelmisel aastal 67% kogu töötleva tööstuse toodangust. 2017. aastaga võrreldes suurenes eksport 5% ja müük kodumaisele turule 8%.

Selgus riigikohtu uus esimees

Riigikogu võttis eisel täiskogu istungil vastu otsused, millega vabastas alates 4. veebruarist ametist riigikohtu senise esimehe Priit Pikamäe ja nimetas riigikohtu uueks esimeheks Villu Kõve.

Villu Kõve kandidatuuri esitas riigikogule president Kersti Kaljulaid, kes põhjendas valikut sellega, et riigikohtunik ja riigikohtu tsiviilkolleegiumi esimees, õigusteaduste doktor Villu Kõve on väga tugeva akadeemilise tausta ja pika kohtunikutöö kogemusega jurist.

LENNUNDUS

Nordica hankis Olympicu ja Microsoft Eesti endise finantsjuhi

KEN ROHELAAN
ken.rohelaan@aripaev.ee

1. veebruaril asub rahvusliku lennufirma Nordica finantsosakonda juhtima Kristi Ojakäär, kes on varem töötanud Olympic Entertainment Groupi ja Microsoft Eesti Baltikumi finantsjuhina. Ojakäär hakkab kuuluma ka lennufirma juhatusse, teatas riigifirma.

Nordic Aviation Groupi juhatuse esimees Hannes Saarpuu ütles pressiteates, et hea finantsjuhi leidmine pole kõige lihtsam ülesanne, kuid neil on hea meel, et pikk otsing andis lõpuks hea tulemuse ja lennufirmaga liitub oma ala tipptegija.

Kristi Ojakäär ütles, et lennundus eristub selgelt teistest ärivaldkondadest ning samuti on see esimene kord, kui ta alustab tööd riigi omanduses olevas ettevõttes.

Kristi Ojakäär on lõpetanud 2001. aastal Tallinna Tehnikaülikooli ärikorralduse eriala.

Poolakad võidakse välja osta

Nordica juht Hannes Saarpuu ütles eelmise aasta lõpus intervjuus Äripäevale, et Poola lennufirma LOT ei pruugi pikas perspektiivis olla nende lende opereerivale ühisettevõttele Regional Jet kõige parem partner, mistõttu väärib kaalumist idee ettevõtte LOTilt välja osta.

Lennufirma nõukogu esimees Peeter Tohver tunnistas detsembris ERRile, et Regional Jeti väljaostmine on kaalumisel, Nordica lende opereerivast tütarettevõttest Regional Jet kuulub 49 protsenti lennupartner LOTile.

Riigi eraldatud 40 miljonist eurost oli mullu Nordical alles veel 25 miljonit, Tohver ega ma-

jandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi transpordi ase-kantsler Ahti Kuningas ei kommenteerinud, kas sellest piisaks Regional Jeti väljaostmiseks.

Pensioniraha eest lennukeid

Jaanuaris selgus, et riigile kuuluv Transpordi Varahaldus emiteeris 10 miljoni euro ulatuses võlakirju, et riiklik lennufirma Nordica saaks osta ja rentida lennukeid. Võlakirjad omandab LHV.

Transpordi Varahaldus emiteeris detsembri lõpus 10 miljoni euro ulatuses võlakirju 8aastase tähtajaga. Võlakirjade ostjad on võrdsetes osades LHV Pank ja pensionifonde haldav LHV Varahaldus. Transpordi Varahaldus kasutab saadud kapitali ühe CRJ900 tüüpi reisilen-nuki soetamiseks ning Nordicalle edasi rentimiseks.

NÄITA, ET ARMASTAD.
14. VEEBRUAR, VALENTINIPÄEV

e-Jewels online

PRIVAATNE SHOWROOM. DISKREETNE, PERSONAALNE, TURVALINE, LIHTNE, SERTIFITSEERITUD TEEMANDID.

e-Jewels®
PASSION & LOVE

Sinu väärisehete e-pood
shop@e-jewels.ee, +372 6 609 609 • www.e-jewels.ee

RAHA

Riigi reservide tootlikkus oli poole protsendiga miinuses

Aasta lõpu seisuga oli riigil mustadeks päevadeks stabiliseerimisreservi kõrvale pandud 411,5 miljonit eurot, negatiivsed intressid sõid sellest aastaga 0,43 protsenti.

KRISTJAN PRUUL
kristjan.pruul@aripaev.ee

Äripäev

“Vaatomata sellele, et möödunud aastal suurenes stabiliseerimisreserv 1,1 miljoni euro võrra just Eesti Panga kasumialdise tõttu, tuli negatiivsete intressimäärade tõttu vastu võtta miinus ehk siis varade väärtus vähenes kokku 687 000 euro võrra. Ja me peame lihtsalt arvestama, et ajal, kui intressimäärad on nullilähedased või negatiivsed, on suurte reservide kogumine riigile pigem kulu kui tulu,” ütles rahandusminister Toomas Tõniste.

Sellepärast eelistab riik reservi kogumise asemel laenude tagasimaksmist, lisas ta.

Stabiliseerimisreservi vahendeid hoitakse enamasti võlakirjades, kaks kolmandikku on Euroopa riikide võlakirjades ja kolmandik finantsasutuste omades. Sealjuures on Eesti riigil näiteks 80 miljoni euro eest Prantsusmaa võlakirju, 47 miljoni eest Austria võlakirju ja 43 miljoni euro eest Belgia võlakirju. 37 miljoni euro eest on ostateud Saksamaal 2010. aastal viivislaenu lahendamiseks loodud FMS Wertmanagementi võlakirju, sama palju on paigutatud Rootsi võlakirjadesse.

Negatiivne tootlus on riigikassa kasutatava normportfelliga võrreldes siiski väike, viimane sai möödunud aastal 0,4 protsenti kahjumit.

66,6 miljonit vähem

Lisaks stabiliseerimisreservile on riigil ka likviidsusreserv, mis on mõeldud kuusise negatiivse rahavoo tasandamiseks, sest enamik kulusid tehakse enne maksutulude laekumist, ning mis pakub täiendavat riski-

puhvrit olukordadeks, mida rahavoo prognoosimisel ette ei osatud näha.

Aasta lõpu seisuga oli selles 676,6 miljonit eurot ehk 66,6 miljonit vähem kui aasta tagasi. Aasta tulusus oli –0,08 protsenti ja kaks kolmandikku likviidsusreservist on lihtsalt pangaarvel, üks kolmandik võlakirjades.

Kolmandik likviidsusreservist on riigil praegu seotud SEB pangaga, 15 protsenti varadest on nii Luminoris kui ka Swedbankis. Väiksemal määral on raha ka Nordea pangas ja Toronto-Dominion Bankis.

Likviidsusreserv töötab riigi kontserni-kontona, kust käib läbi ka kõigi teiste asutuste raha, sealhulgas on seal haigekassa ja töötukassa raha. Küsimusele, miks haige- ja töötukassa raha kasutamisele riigi rahakotis ei ole seaduslikku lahendust siiani leitud, vastas rahandusminister, et praeguses olukorras võidavad kõik, sellepärast et muidu tuleks mõlemal asutusel reservide hoidmise eest peale maksta.

Pool aastat ilma välisabita

“Raha haldamine negatiivsete intresside ajastul oleks miinus. Täna on neil garanteeritud vähemalt null, miinust nad ei saa. Eelmine aasta said nad kokku 282 000 – noh, mõne tuhandega võin mööda panna – intressitulu. Lisaks kõik muud selle haldamisega seotud kulud on praegu rahandusministereiumil,” ütles Tõniste.

“Lisaks sellele on ka likviidsusreservile seatud selline piir, millest allapoole see minna ei tohi, ja selle on ekspertide kogu Eesti Panga ja rahandusministereiumi spetsialistidega välja töötanud, võttes arvesse varasemaid kriise, et me saaksime siis pool aastat ilma välisabita hakkama. Selle ajaga me suudame valmistuda, võtta ka laene, kui meil see vajadus on,” lisas ta.

„Me peame lihtsalt arvestama, et ajal, kui intressimäärad on nullilähedased või negatiivsed, on suurte reservide kogumine riigile pigem kulu kui tulu.“

▶ rahandusminister

Toomas Tõniste

FOTO: ANDRAS KRALLA

KESKKOND

Valitsus võttis tuuleparke meelitanud madaliku kaitse alla

Neljapäeval kiitis valitsus heaks keskkonnaministreeiumi kava võtta kaitse alla Apollo meremadal Hiiu- ja Kõrvala rannikul, kuhu varem olid Eesti taastuvenergia arendajad tahtnud rajada tuuleparke.

“Apollo madalik on üks olulisemaid alasid Eesti avameremadalike süsteemis, mis peab tagama globaalselt ohustatud aulile hädavajalikud tingimused tootmiseks peatus- ja talvitusperioodidel,” ütles keskkonnaminister Siim Kiisler pärast valitsuse istungit.

Piirkonda jääb mitu väärtuslikku ala, kus on esindatud loodusdirektiivi elupaigatüübid: karid ja veealused liivamadalad. Veelinde on moodustatavalt kaitsealalt teada seitse liiki: väikekajakas, aul, mustvaeras, hahk, hõbe- ja kalakajakas ning kaur. Aulile on Läänemeri liigi

14

kilomeetri kaugusel Hiiu-
maast asub kaitse alla
võetav ala.

tähtsaim talvitusala. Kaitseala asub Hiiu- ja Kõrvala vahel 14 kilomeetri kaugusel. Kaitseala pindala on 5216,8 hektarit, mis on kõik mereala keskmise sügavusega 10–20 meetrit. Ala plaanitakse lisada Natura 2000 alade võrgustikku Apollo loodus- ja linnualana.

Kaitseala rajamise vastu on võidelnud taastuvenergia tütarfirma Nelja Energia, erilist rõõmu ei pakkunud kaitseala tulek ka Nelja Energia uuele omanikule Enefit Greenile. Juba 2017. aastal üritas Nelja Energia veenda valitsust, et otsuse tegemisel ei ole tehtud piisavalt uuringuid ning Eestis pole puudust ka Natura 2000 aladest.

Veel möödunud aasta lõpus tõi Enefit Greeni juht Aavo Kärmas, et nad on kompromissina loobunud Apollo madalikule tuulepargi rajamisest ja tuulepargi ala nihutanud.

“Vaatomata sellele on meie seisukoht, et Apollo meremadaliku kaitse alla võtmine ei ole põhjendatud ning looduskaitseala moodustamisel on hindamata jäetud sotsiaal-majanduslik mõju. Kusjuures Hiiu merealade maakonnaplaneeringus on toodud esile nõuded, millega peaks looduskaitseala moodustamisel arvestama,” oli ta kriitiline.

Eesti Energia oli samas peamine põhjus, miks madalikku sai üldse kaitse alla võtta. Varem oli sama eelnõu jäetud kooskõlastamata, sest puudus kaitseala sotsiaal-majandusliku mõju hinnang. Kuivõrd leevendusmeetmena pakutud tuulepargi asukoha nihutamine oli arendajale vastuvõetav, ei tulnud sotsiaal-majanduslikku mõju enam hinnata.

ÄRIPÄEV.EE

SÜÜDISTUS

Hirve ja Gammeri kriminaalasi kohtus

Riigiprokuratuur saatis kohtusse kriminaalasja, milles süüdistab Hubert Hirve ja Pavel Gammerit kuritegeliku ühenduse juhtimises ning viit meest ja kolme naist ühendusse kuulumises. Kokku said süüdistuse 22 inimest ja neli äriühingut.

Süüdistuse kohaselt juhtisid Hirv ja Gammer alates 2008. aastast kuritegelikku ühendust, mis oli suunatud varalise kasu saamiseks majanduskuritegude toimepanemisele.

Riigiprokurör Kati Reitsaku sõnul tegeles kuritegelik ühendus oma kontrolli all olevate äriühingute kaudu maksukuritegevusega. “Suure osa maksukuritegevusest moodustas kuritegeliku ühenduse juhtide tootlus- ja varavastaseid kuritegusid toime pannes. Peale varalise kasu pani kuritegelik ühendus toi-

me ka eraviisilist jälitustegevust ja käitles ebaseaduslikke tulirelvi, laskemoona ja helisummuteid,” lisas Reitsak.

Hirve ja Gammerit süüdistatakse kuritegeliku ühenduse juhtimises, eraviisilises jälitustegevuses, altkäemaksu andmises erasektoris, maksukohustuse varjamises ning täiendavalt tulirelva, laskemoona ning helisummutite ebaseaduslikus käitlemises ning tsiviilkäibes keelatud relva käitlemises. Gammerile on esitatud süüdistus ka välja pressimises.

Kuritegelikku ühendusse kuulumise süüdistuse said ka äriühingud OÜ Escado Grupp, Restoplus OÜ ja Emerana OÜ. OÜ Novatek Holding sai süüdistuse soodustuskelmuse katses.

Kriminaalasjas on arestitud vara summas üle 1,3 miljoni. Lisaks on süüdistatavate kinnisvarale seatud hüpoteeki üle 3,8 miljoni euro.

ÄRIPÄEV.EE

▲ Peale saia- ja koogivitrini on kohvikus veel kuus lauda ja natuke kunsti seintel. FOTOD: RAUL MEE

VÕRUMAA

Katariina Katariina puiesteel

Pöörduda Võru parima söögikoha leidmiseks Ameerika reisi- ja restoraniportaali Tripadvisor poole tundub veider, aga midagi polnud parata, kohalikud allikad on märksa pealiskaudsemad.

HEIDI VIHMA
kaasautor

Meie oma turismiportaali loevad söögikohad küll üksteise järel üles, kuid on üsna pealiskaudsed ega anna ka sisulisi hinnanguid. Eesti Maitsete restoranijuht Võruni ei ulatu, ju pole väärilisi maitseid. Ka restorane hindav Hõbelusikas ei pea ühtegi Võru linna ega maakonna söögikohta mainimisväärses.

Katariina kohviku kujul on tegemist omamoodi gastronoomilise imega, mis vähemalt Võrumaa turismiportaalis peaks olema tulikirjas üles tähendatud: sealsed küpsetised pole parimad mitte ainult Võrumaal, vaid suure tõenäosusega kuuluvad ka Eesti tippude hulka. Ilmselt kuulub parimate hulka ka sealne teenindus, seda eriti oma südamlikkuse, avatuse ja hoolivuse poolest.

Varajasel hommikutunnil Katariina kohviku küpsetiste valikut nähes ei suutnud ma peaaegu oma silmi uskuda, mitmesuguste täidistega pirukad, soolased ja magusad saiakesed lõhnasid üksteise võidu ja tundusid end pakkuvat: "Vali mind, vali mind, vali mind!" Tellisime, palju jõudsime, osa võtsime kenadesse

pruunidesse paberkottidesse pakitult ka tee peale kaasa. Tainas oli tehtud võiga, tegemist oli puhaste, selgelt väljajoonistuvate maitsetega ja loomulikult oli pirukates rohkem täidist kui tainast – kõik nii, nagu tõeliselt maitsevates küpsetistes kombeks.

Värsketest küpsetistest rohkem lummas mind aga perenaine, kes neid meile pakkus ja kaasa pakkis. Soojal ja usalduslikul moel jutustas ta minu kiirete küsimuste peale ära terve kohviku ajaloo. Kuidas nad sõbrannaga kahekesi 25 aastat tagasi selle avasid ("Väikeses kohas tuleb ise endale töökoht luua."), kuidas nad ise kohviku jaoks kõõgililja kasvatavad ja ise talveks sisse teevad ("Kasutame ainult hooajalist kõõgililja, talvel me rohelist üldse ei paku."), kuidas retseptid kohviku naiskonna ühistööna valmivad.

Peale saia- ja koogivitrini on kohvikus veel kuus lauda ja natuke kunsti seintel. Pilte jätkub ka väikesesse trepikotta. Lisaks ahjusoojajale küpsetistele pakutakse hommikusöögiks veel putru ja omletti. Lõunaks on täitvamatest roogadest valida kolme supi ja viie pearoa vahel. Kõige esinduslikumaks roaks on ahjuliha ploomikastme, kõõgililjakreemi ja õuna-sibulamoosiga, hinnaks 6.50.

Omajagu imestama paneb selle väikese imekohviku asukoht – kui täpset aad-

▲ Katariina küpsetised pole parimad mitte ainult Võrumaal, vaid suure tõenäosusega kuuluvad ka Eesti tippude hulka.

» Varajasel hommikutunnil Katariina kohviku värskete küpsetiste valikut nähes ei suutnud ma peaaegu oma silmi uskuda.

ressi ei tea, võib väikesest halliks pleekinud puumajast mööda kõndida. Väiksusele vaatamata pole tegemist mingi äärelinakohaga, Katariina kohvik asub linna südames Katariina kiriku juurest algaval Katariina alleel.

Kohvik teeb ukse lahti hommikul kell üheksa, mis mulle kui turistile väga meeldis. Eestis ringi sõites olen sageli leidnud end hommikusööki otsides veel avamata kohvikute uste tagant. Kell oli umbes kümme, kui seadsime end lahkuma. Parajasti tahtis üks külastaja teada, kas tema äsja tellitud kringel ikka saab kella kaheks valmis. Loomulikult saab, tulge aga järele, lubas perenaine.

HINNANG

Katariina kohvik

Toit-jook: Teenindus:

9 10

Interjäär: Kokku:

6 25

Aadress: Katariina allee 4, Võru
Telefon: 782 4490

Avatud: E-R 9-19, L 9-16

Põhiroogade hinnavahe:

5-6 eurot

Omanik: Ümma Pizza OÜ

www.facebook.com/pages/Katariina-Kohvik/107610246002398

ÄRIPÄEV SOOVITAB
Hiljuti Äripäeva
tunnustava märgi
pälvinud restoranid

Katariina kohvik

Katariina allee 4, Võru,
jaanuar 2019

Ugandi

Tartu mnt 1a, Otepää
jaanuar 2019

Eyja

Pronksi 19, Tallinn
jaanuar 2019

Anno

Poldri 3, Tallinn
jaanuar 2019

"Äripäev soovitab" klepsu pälvivad alates 2016. aastast söögikohad, mis saavad 25 või rohkem punkti.

LOE VEEBIST

Restoranitestid ja
restoranide edetabel
aripaev.ee/t/aripaeva-restoranitestid

VÄLISMESSIKALENDER 2019

REKLAAM

üritus	algus	lõpp	koht	teema	info
Veebruar 2019					
MP 19 **	01.02	03.02	Helsingi	mootorrattamess	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
ISPO	03.02	06.02	München	spordikaubad, vaba aja tarbed, rõivad	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Stockholm Furniture Fair	05.02	09.02	Stockholm	disainmööbel, valgustid	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Fruit Logistica	06.02	08.02	Berliin	logistika, puu- ja juurvili	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Labquality Days *	07.02	08.02	Helsingi	tervishoiualane üritus	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
Ambiente	08.02	12.02	Frankfurt	sisustustarbed, lauanõud ja -tarbed, kodumasinad	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Vene 19 Bat */**	08.02	17.02	Helsingi	paadimess	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
Biofach	13.02	16.02	Nürnberg	biotoiduained, loodustooted, tervisetooted	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Vivanness	13.02	16.02	Nürnberg	kosmeetika, looduskosmeetika, tervishoid	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Anikfair	14.02	17.02	Stockholm	antiigimess	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
LogiMAT	19.02	21.02	Stuttgart	laomajandus, logistika, siselogistika	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
EuroCIS	19.02	21.02	Düsseldorf	jaekaubanduse, it-lahendused, turvaseadmed	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Inhorgenta Munich	22.02	25.02	München	ehted, juveelid, kellad, vääriskivid	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Embedded World	26.02	28.02	Nürnberg	integreeritud süsteemid, infosüsteemid	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Märts 2019					
EASYFAIRS Fastfood&Cafe&Restaurant *	06.03	07.03	Helsingi	toitlustusala mess	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
EASYFAIRS Retail Experience Live *	06.03	07.03	Helsingi	jaekaubandusalane mess	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
IWA & Outdoor Classics	08.03	11.03	Nürnberg	jahi- ja sportrelvad, jahindustarbed, vaba aja tarbed	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
ISH	11.03	15.03	Frankfurt	kütteseadmed, sanitaartechnika, ventilatsiooniseadmed	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
London Book Fair	12.03	14.03	London	raamatumess	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
MIPIM	12.03	15.03	Cannes	kinnisvara	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Cosmoprof	14.03	17.03	Bologna	juuksehooldusvahendid, kosmeetika	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Foto & Kaamera **	15.03	17.03	Helsingi	põhjamaade suurim fotograafialane üritus	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
GoExpo - Jalgratas, Matk, Golf, Ball Sports **	15.03	17.03	Helsingi	spordi ja aktiivse puhkuse mess	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
Helsinki Horse Fair 2019 **	15.03	17.03	Helsingi	hobusesõprade üritus	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
European Coatings Show	19.03	21.03	Nürnberg	ehituskeemia, hermeetikud, lakid, pinnakatted, värvid	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Fastener Fair	19.03	21.03	Stuttgart	kinnitusvahendid, rauakaubad, lukud, sulused	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Haiglaõdede päevad *	21.03	22.03	Helsingi	haiglatöötajate mess	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
Nordic Gardens	21.03	24.03	Stockholm	aiandusmess	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
ChemBio Finland *	27.03	28.03	Helsingi	laboritooted, biotehnoloogia, keemiatööstus	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
Aprill 2019					
Hannover Messe	01.04	5.04	Hannover	tööstusmess	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
ProLight+Sound	02.04	05.04	Frankfurt	helitehnika, lavatehnika, valgustustehnika	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Musikmesse	02.04	05.04	Frankfurt	muusikariistad, muusikatööstus	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Kevadmessid **	04.04	07.04	Helsingi	aiandus, kodu remont, uuendamine, sisustamine, suvilad, eluaseme soetamine, teenused	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
Taldrikul / Free From **	05.04	06.04	Helsingi	eritoidu teemad: gluteenivaba, vege, vegan, allergia, toidudieet	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
BAUMA	08.04	14.04	München	ehitustehnika	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Salone del Mobile	09.04	14.04	Milano	mööbel, köögimööbel, mööblitarvikud	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Kongressimess *	11.04	12.04	Helsingi	ürituste korraldajad, toimumiskohad, teenusepakkujad	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
Laps, HupiCon **	12.04	14.04	Helsingi	mess peredele, erinevas eas lastele	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
OutletExpo Kevad **	12.04	14.04	Helsingi	tarbekaupade müügiüritus	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
Lemmikloomasõber 2019 **	13.04	14.04	Helsingi	lemmikloomad, tarbed	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
ELMIA **	12.04	14.04	Helsingi	maateemaline mess	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
Apteekripäevad 2019 *	15.04	26.04	Helsingi	farmaatsiavaldkonna mess ja konverents	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
American Car Show, Tuning Car Show, MC Heaven & Motorsport 2019 **	19.04	21.04	Helsingi	42. Ameerika autode ja hobisõidukite üritus	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee

* spetsialistidele ** lõpptarbijatele

VÄLISMESSIKALENDER 2019

REKLAAM

üritus	algus	lõpp	koht	teema	info
Mai 2019					
IFFA	04.05	09.05	Frankfurt	lihatööstuse seadmed, pakendus, liha- ja vorstitooted	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Seafood Expo Global / Seafood Processing Global	07.05	09.05	Brüssel	kala, kalatooted, mereannid, kalatööstuse seadmed, pakendus	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Transport & Logistika 2019 *	09.05	11.05	Helsingi	Põhjamaade suurim transpordi- ja logistikaüritus	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee
Texprocess	14.05	17.05	Frankfurt	rõivatööstuse seadmed, tekstiili töötlemine, tekstiilitööstuse seadmed	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Techtextil	14.05	17.05	Frankfurt	tehistekstiil	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
The Smarter E-Europe	15.05	17.05	München	energeetika, päikeseenergeetika, taastuvenergeetika	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
PLMA	21.05	22.05	Amsterdam	oma kaubamärgi tooted	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
CWIEME Berlin	21.05	23.05	Berliin	elektrienergia tootmine, tuuleenergeetika, ülekanne ja jaotamine	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Chinaplas	21.05	24.05	Guangzhou	plastitööstus, kummitööstus	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
LIGNA	27.05	31.05	Hannover	puidutööstus	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
Juuni 2019					
Transport Logistic	04.06	07.06	München	laomajandus, logistika, transport	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee
ITMA	20.06	26.06	Barcelona	tekstiili ja rõivatööstuse seadmed, õmblustarvikud	Karol AS, tel 614 3086, info@karol.ee, www.karol.ee

EESTI MESSIKALENDER 2019

üritus	algus	lõpp	koht	teema	info
Veebruar 2019					
Intellektika 2019	08.02	08.02	Tartu Näituste messikeskus	haridus- ja infomess	AS Tartu Näitused, tel 742 2090, teno@tartunaitused.ee www.tartunaitused.ee, www.intellektika.ee
Märts 2019					
Ilu 2019	15.03	17.03	Tartu Näituste messikeskus	ilutooted, tootesitlused, mood, sport, tervislik eluviis, ilu- ja disainiturg	AS Tartu Näitused, tel 742 1793, annika@tartunaitused.ee www.tartunaitused.ee, www.ilumessid.ee
Aprill 2019					
Tallinn Coffee Festival 2019 */**	26.04	27.04	Tallinn	kohvi, tee, kakao; seadmed ja varustus kohvikusse ja koju	Profexpo OÜ, tel 626 1347, info@profexpo.ee, www.profexpo.ee

* spetsialistidele ** lõpptarbijatele

VANA SAAB UUE TUULE
TIIBADESSE PÕHJAMAADE
ANTIIGILAADAL

14.–17. veebruar 2019

Kui soovid nautida antiiki – barokki, rokokood, retrot, *vintage*’it, ära jäta kasutamata võimalust külastada Antikmässani antiigimessi, mis toimub Stockholmis 14.–17. veebruaril. Tänavusel antiigilaadal pole sul mitte ainult erakordne võimalus soetada mööblit, maale, sisustuselemente, lauahõbedat, riideid ja kõike muud nii antiikasjade, *vintage*’i, modernse disaini, kaunite kunstide kui ka kollektsioonide kategooriates. Sel aastal esitleme ka uhkusega

maailmakuulsa kunstniku Salvador Dalí skulptuuride suurimat näitust Euroopas. Stockholmis toimuva Antikmässani külastamine on suurepärane šanss soodsate ja harvaesinevate esemete leidmiseks. Laadal on ligikaudu 250 erinevat letti, kus saad kõike kohapeal osta. Just see on Antikmässani võlu – kõik müügis!

Müüjad pakuvad väga erineva hinnaga kaupu, mis tähendab, et võid leida midagi kõi-

gest 50 Rootsi krooni (4,85 eurot) eest, aga ka 1 000 000 Rootsi krooni (96 600 eurot) maksva eseme. Kui võtad endale aega ja räägid mitmete antiikasjade kaubitsejatega, võid leida just selle, mida hing ihaldab.

Lisaks antiigikaubitsejatelt asjade ostmisele Antikmässanil on sul võimalus nautida inspireerivaid väljapanekuid ning tasuta loenguid kunstist, kollektsionääridest, autoritest, arhitektuuri

rist ja paljust muust. Üks neist pilkukõitvatest välja-panekutest on erakordse sürrealistliku kunstniku Salvador Dalí erinevas suuruses skulptuurid. Skulptuure on võimalik laadal osta.

Peale Salvador Dalí välja-paneku Antikmässanil on ka harukordne võimalus imetleda kolme monumentaalset skulptuuri – „Mälu püsivus“, „Aja õilsus“ ja „Leegitsev naine“ – Stockholmi kesklinnas 5.–17. veebruarini. Koos Antikmässanil olevate skulptuuridega on tegemist suurima Salvador Dalí skulptuuride näitusega Euroopas, mis sündis tänu heale koostööle Stockholmsmässani/Antikmässani, Stockholmi Linna ja Molbrinksi Kunstigalerii vahel.

Antikmässani külastamine on just nagu reis läbi aja. Võid leida kõike 19. sajandi kaunite kunstide hulgast kuni 18. sajandi mööbli ja kunstiteosteni, *second hand* rõivaid 1950ndatest ja 1980ndatest, retrovidinaid ja *vintage*-sisustusedetaile, kaasaegset

disaini ja kunsti, eriskummalisi esemeid ning portselani. Ükskõik, kas otsid antiikseid toole või hõbedasi küünla-jalgu – võimalus teha oma unistuste tehing on Antikmässanil suur.

Hoolimata asjade vanusest on neil ikka oma otstarve. Kasuta kujutlusvõimet ja mõtle, mida kõike sa võiksid peale hakata esemetega, mis otsivad uut kodu. Antikmässanil saad vanadele asjadele anda uue elu. Kõik Antikmässanil müüdav on autentne ja heaks kiidetud „kvaliteedikomitee“

poolt, mis koosneb Rootsi parimatest ja targimatest antiigiekspertidest. Tule ja uudista ainulaadseid, klassikalisi ning kauneid esemeid Stockholmis aset leidval Antikmässanil.

Külasta 14.–17. veebruaril 2019. a toimuvat Antikmässanit Stockholmsmässani messikeskuses, mis asub Älvsjös Stockholmis Rootsis.

Messipinna broneerimine
ja reisipaketid külastuseks:
Reisibüroo Karol,
www.karol.ee, 614 3085

KOMMENTAAR

Maksuamet, kus on intress?

Maksu- ja tolliamet on eestlastele võlgu 141 miljonit eurot enamakstud tulumaksu, mille pealt oleks viisakas tasuda intressi vähemalt mahus, mida riigiasutus ise oma võlgnikelt on harjunud sisse nõudma.

Eelmisel aastal ettenähtust vähem maksuvaba tulu kasutanud inimesed saavad riigilt küsida tagasi kokku 141 miljonit eurot tulumaksu. Seejuures on üle poole ehk 52 protsenti tulusaajatest kasutanud tulumaksuvabastust vähem kui ette nähtud. See tähendab, et rohkem kui pool miljonit eestlast on andnud riigile laenu.

Maksuvaba tulu süsteem on loodud nii võrd keerulisena, et maksumaksja lihtsalt ei suuda oma tulusid ning sellest tulenevat võimalikku kohustust tulumaksu juurde maksta täpselt prognoosida ega tegelikult peagi seda. Paraku ei suuda seda ka maksuamet, vähemalt viisil, et arvestus oleks kuude lõikes täpne ning keegi ei maksaks kellelegi enam.

See loob olukorra, kus kartlikum maksumaksja annab riigile laenu ning maksab selle eest veel peale. Pealemaksmine toimub alternatiivkuluna, olgu selleks siis saamata jäänud kasv investeeringutelt või "vangis" olevate vahendite tõttu tekkinud likviidsusprobleemide lahendamiseks tehtud kulud.

Viindik peale

Riigile laenu andmine pole iseenesest halb, kuid see peaks saama õiglaselt tasustatud. Rahal on hind ja seda tasutakse makstava intressi kaudu. Seda teab hästi ka maksuamet, kes hoiatab tulude deklarereerijaid, et andmete ebakorrekse esitamise korral võivad nad saamata jäänud raha deklaratsiooni esitajalt hiljem sisse nõuda ning lisada sellele ka intressid.

Kui isik jääb riigile võlgu, nõutakse temalt intressi, mis võib maksunõustaja Einar Rosina sõnul küündida 22 protsendini aastas. Tundub õiglane, kui riik tasuks tema kätte usaldatud enamakstud tulu eest intressi vähemalt sama määra ulatuses. Sõltumata sellest, millistel põhjustel jääb üks või teine osapool võlgu, laen on laen ja selle väljaandja peaks saama selle eest ka tasu.

Selline võrdsus tekitaks riigile sel aastal 22protsendilise intressi juures 31,02 miljonit eurot kulu, kuid oleks teisalt kindlasti motivaatoriks maksusüsteemi läbipaistvamaks muutmisel.

Seni, kuni võrdsust pole, jääb maksuamaksjale soovitada vaid üht. Ärge andke riigile tasuta laenu ja kasutage ära nii palju tulumaksuvabastust kui võimalik. Veel parem, kui seda õnnestub kasutada ettenähtust rohkem.

INDREK MÄE
börsitoimetuse ajakirjanik

„Selline võrdsus maksuameti ja -maksja vahel tekitaks riigile sel aastal 22protsendilise intressi juures 31,02 miljonit eurot kulu.

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Vana-Lõuna 39/1, 19094 Tallinn
telefon:
(372) 667 0195,
(372) 667 0222

Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105
Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine

Äripäev veebis: www.aripaev.ee
Äripäeva tooted ja teenused:
pood.aripaev.ee
Äripäeva raadio: raadio.aripaev.ee

Trükk AS Kroonpress

Toimetust võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetust kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASi Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

KOLUMN

Uks Jaapanisse on äriks avatud

Täna jõustub Euroopa Liidu ja Jaapani majanduspartnerlusleping muudab eriti just väikeettevõtjate elu lihtsamaks, kuna kaotab ettevõtlustõkke, nagu tollimaksud, ning kuluka ja kattuva bürokraatia.

Viimasel ajal räägitakse palju sellest, et maailm sulgub. Näeme inimesi, kes nõuavad uusi piire, müüre ja eraldusjooni ning väidavad valjuhäälselt, et need on möödapääsmatud. Nende arvates oleme pärast aastakümneid kestnud tööd suhete loomise, sidemete tihendamise ja võimalustest kinnihaaramise nimel jõudnud nii kaugele, et liigume hoopis vastupidises suunas. Põnev väide, nagu väljamõeldised ikka.

Kui välja arvata mõni ere näide neist, kes teevad suuri pingutusi piiride sulgemiseks, oleme siiski endiselt suhte ja koostöö tihendamise kursil. Täna kulmineerub Euroopa kaubanduspoliitika koostöö viimase kümnendi suurima saavutusega – jõustub ELi ja Jaapani majanduspartnerlusleping. See on ühtlasi kõigi aegade kõige ulatuslikum kahepoolne kaubandusleping, mis hõlmab rohkem kui 630 miljoni elanikuga ala.

Kasu just väikeettevõtjatele

Jaapan on juba praegu Eesti tähtsusel 11. kaubanduspartner väljaspool ELi ja kogu ekspordi maht Eestist Jaapanisse on 70 miljonit eurot. Lepinguga kaotatakse ettevõtlustõkke, nagu tollimaksud, ning kulukas ja kattuv bürokraatia. See on hea uudis, eriti väikeettevõtetele. Suurettevõtted võib-olla isegi jaksaksid sellistest tõketest tulenevaid kulusid kanda, ent väikeettevõtted on kindlalt need, kes kannatavad.

Pangem aga tähele, et väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted (VKEd) moodusta-

CECILIA MALMSTRÖM
Euroopa Komisjoni kaubandusvolinik

„Praeguse seisuga on Eestis tänu Jaapaniga loodud kaubandussuhetele 2336 töökohta. ELis tervikuna on selliseid töökohti ligikaudu 740 000. Nendel töökohtadel saab keskmiselt 12% rohkem palka.

vad ELi äridest 99%. Eestist ekspordib Jaapanisse rohkem kui 122 ettevõtet ja neist enamik on VKEd. Lisaks sellele aitab EL väikeettevõtetele näiteks väikeettevõtluse kontaktpunktide ja veebipõhise teabe abil Jaapani turule pääseda.

ELis luuakse 85% uutest töökohtadest väikeettevõtetes. Kui aitame neil paremini kaubelda, hoogustame ka töökohade loomist. Praeguse seisuga on Eestis tänu Jaapaniga loodud kaubandussuhetele 2336 töökohta. ELis tervikuna on selliseid töökohti ligikaudu 740 000. Nendel töökohtadel saab keskmiselt 12% rohkem palka.

Strateegiline liit

Viimastel aastatel oleme teinud tööd selle nimel, et meie kaubanduspoliitika täielikult moderniseerida.

Jaapaniga sõlmitud kaubandusleping on parim võimalik. Sellega hakatakse edendama ökotehnoloogiat, kehtestatakse ranged õigusnormid töötajate kaitseks, avatakse Jaapani teenuseturud ning lubatakse ELi ettevõtjatel osaleda riigihangetes, eelkõige raudteesektoris. Leping kohustab Jaapanit rakendama autodele rahvusvahelisi norme, mis muudab ELi autode eksportimise Jaapanisse tunduvalt lihtsamaks.

Kuigi kõik need on Eesti majandusele teretulnud hüved, on oluline mees pidada, et see leping puudutab rohkemat kui vaid majandust – see on ka strateegiline liit. Nüüdse ajal, kui mõned on oma ukse sulgemas, on eriti oluline, et avatud maailmavaatega inimesed teeksid koostööd. Peame näitama, et koostöö on kasulik, ning seisma nende institutsioonide eest, mis on olnud ülemaailmse stabiilsuse alustalad juba aastakümneid.

Pärast pikki aastaid kest-

nud ebastabiilsust ja sõda otsustasid meie eelkäijad ehitada üles teatavad institutsioonid, et kaitsta meie majanduslikku ja poliitilist julgeolekut. ÜRO vastutab poliitilise koostöö ning Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO) rahvusvahelise kaubanduse jaoks prognoositava keskkonna loomise eest.

Me ei saa minna tagasi varasemate kaubandustavade juurde – vastastikused kaubanduspiirangud, kõikuvad tollitariifid ning õigusnormidega reguleerimata valdkonnad, nagu on teenused või intellektuaalomand.

Praegune süsteem ei ole täiuslik, kuid me ei saa endale lubada selle kadumist. Euroopa on valmis nende institutsioonide eest seisma ja Jaapan toetab meid selles. See kaubandusleping aitab meil sidemeid tugevdada ja sillutab teed tihedamale koostööle ka sellistes küsimustes nagu WTO ümberkujundamine.

Võitlus juhtpositsiooni pärast

Tulevastel aastatel seisame silmitsi kibeda tõega. Rohkem kui 90% ülemaailmsest majanduskasvust leiab varsti aset väljaspool ELi. Meie konkurendid loovad kontakte ja muutuvad tugevamaks. Nii meie kahepoolsed kaubanduslepingud kui ka WTO on asendamatud, kui soovime tagada õiglase ja reeglitepõhise üleilmastumise.

Kui tahame säilitada oma juhtpositsiooni, peame sisse seadma suhted, mis aitavad meil muutuvast rahvusvahelises poliitikas pinnale jääda. Kaubandusleping Jaapaniga on üks sellistest lülidest, mis tugevdab meie ja meie Jaapani partnerite majandust.

See aitab luua sarnaselt meelestatud sõprade ringi, mis on järgnevatel aastatel ülioluline.

KOMMENTAAR

Kaks ootuspärast ja üks üllataja

Seekordne Eesti Panga presidendivalimine ei ole nõukogu liikmetele lihtne, sest kõik kandidaadid on tugevad. Õnneks ei ole aga ka halb valik võimalik.

Kui mõne varasema Eesti Panga presidendivalimise eel on meediast läbi käinud nimesid, kelle puhul minul on kerkinud küsimus, kas keskpanga töötajatel tõenäoliselt kõik ihukarvad, siis seekord aeti asju nõõri mööda ning enne ametlike kandidaatide väljakäimist keegi nimega ei spekuleeritud. Sel nädalal selgus kolm kandidaati: Robert Kitt, Madis Müller ja Märten Ross. Vaevast keegi keskpangas oma ööune kaotab, kui ükskõik kes neist kolmest valitakse.

Kaks kandidaati, Madis Müller ja Märten Ross, on sarnase profiiliga ning tunnevad ilmselt Eesti Panga viimast kui nurgatagust. Võiks isegi öelda, et neile on keskpanga pre-

ERIK ARU
ajakirjanik

„Hüpe Rootsi suuruselt neljanda panga Eesti haru juhi kohalt Euroopa Keskpanga nõukogu liikmeks on päris pikk.

sidendi kohale kandideerimine täiesti loomulik samm. Üks on praegune, teine endine Eesti Panga asepresident ja mõlemad on sisuliselt elupõlised finantsvaldkonna ametnikud.

Mõlemad on magistrakraadi kaitsnud välismaal ja omavad laiaulatuslikku kogemust Euroopa keskpanganduse ning muude finantsstabiilsuse asutuste alalt. Eks nõukogu liikmetel on nende vahel valimine pigem peenhäälestamise küsimus.

Üllatusnimi on ilmselgelt Robert Kitt, keda tõenäoliselt just kuigi paljud poleks osanud kandidaatide ringis oodata. Tema šansid võivad olla päris tugevad juhul, kui Eesti Panga nõukogu peaks uskuma, et asutus vajab mingil moel jõulisemat kursimuutust. Neile, kellele tundub oluline erasektori kogemus, on ka see kindlasti boonuseks – temal on see sisuliselt ainsana ette näidata. (Kuigi ka Müller töötas möödunud sajandi lõpul mõnda aega PricewaterhouseCoopersis.) Igal juhul tooks Kitt asutusse värsket verd ja juba sellepärast väärrib tõsisest kaalumist.

Rahvusvaheline mees

Kiti kahjuks räägib võrdlemisi napp rahvusvaheline kogemus. Tal on küll ainsana ette näidata doktorikraadi, aga kõik kolm kõrghariduskraadi on ta kaitsnud ühes ja samas Tallin-

na Tehnikaülikoolis. Ka tööalaselt on ta püsinud Eestis. Swedbank on küll rahvusvaheline kontsern, ent kui Tallinnast vaadates võib see tunduda hiiglaslik ja Rootsi oma pealegi, siis Euroopa mõistes on tegemist pisikesega pangaga.

Eesti Panga presidendiks olulisemaid rolle on nimelt poliitika üle otsustavas Euroopa Keskpanga nõukoguses. Kui nii Mülleri kui ka Rossi jaoks on see ilmselt läbi ja lõhki tuttav valdkond, siis hüpe Rootsi suuruselt neljanda panga Eesti haru juhi kohalt Euroopa Keskpanga nõukogu liikmeks on päris pikk. See pole ehk päris nii pikk, kui on läbi teinud mõni selle kogu praegune liige, kuid eeldab siiski põhjalikku mõtteviisi muutust.

Pole lihtne see valik, mis Eesti Panga nõukogu ees seisab.

JUHTKIRI

Elagu riigi tõhusad nähtamatud teenused!

Lõpuks ometi hakkab riigiasutustesse jõudma teadmine, et seadus ei keela pakkuda mõistlikku avalikku teenust.

Riigi teenused on vahel korraldatud nii ebamõistlikult, et neid on lausa piin kasutada. See puudutab ka näiteks sotsiaalkindlustusametit. Abi vajav patsient on üks, aga toetussüsteeme kolm: taastusravi, sotsiaalne rehabilitatsioon ja töö rehabilitatsioon. Nüüd on sotsiaalkindlustusamet käivitanud pilootprojekti Haapsalus, et need üheks tervikuks siduda. Laiemalt on amet võtnud suuna inimesekesksele lähenemisele ja teenuste n-ö nähtamatuks muutmisele. Näiteks, miks peaks invaliid pidevalt tõestama, et talle ei ole vahepeal jalg tagasi kasvanud? Või pensionär kirjutama avaldusi, et elab üks, kui riigil on selle kohta piisavalt andmeid?

Tervitame sotsiaalkindlustusameti juhi Egon Veermäe lähenemist, kelle eestvõttel maksti eelmisel aastal 80 000-le üksile elavale pensionärile toetus välja automaatselt. Kui riik kogub andmeid, siis tuleb neid ka kasutada teenuste automatiseerimiseks. Äripäev leiab, et hea riik on õhuke ja bürokraatiavaba, selle teenused toimivad märkamatuks, kuid tõhusalt. Inimene ei pea tarbetult sekeldama, täitma avaldusi, seisma järjekorras, ootama vastuseid, võitlema bürokraatiaga, kui riigil on võimalus seda efektiivselt vältida.

Probleemidest sotsiaalkindlustusametis on juba ammu räägitud. Mullu juulis kirjutas Päevaleht, kuidas ametis määravad puudega või töövõime kaotanud inimestele vajalikke teenuseid ametnikud, kellel on koka või maalri haridus, kui sedagi. Kuid peamiseks probleemiks oli kaks süsteemi ja kaks erinevat rahakotit: sotsiaalkindlustusameti ja töötukassa oma, ja inimeste jagamine nende vahel.

Selle olukorra kohta tõi hea näite ekspertteadmisega Tiina Kangro: "Kui Eesti Töötukassasse oleks läinud maailmakuulus füüsikateoreetik Stephen Hawking, oleksid meie ametnikud öelnud: teie olete nii liikumatu ja vilets, et teil töövõimet ei olegi! Hawking oleks suunanud sotsiaalkindlustusametisse, kus talle oleks samuti öeldud: teil on puuduv töövõime ja meie meelest teie rehabilitatsiooni ei vaja!"

Mugavustsoonist välja

Just patsiendikeskne lähenemine on Egon Veermäe kavandavate reformide tuum, mis aitab teha riigi teenused ratsionaalseks ja mugavaks. Eraettevõtetes on kliendikesksus loomulik, sest muidu võib oodata pankrot. Riigisüsteemis, kus konkurents puudub, on see pigem haruldane.

Riigihalduse minister Janek Mägi, kes tuli erasektorist, tegi viis kuud pärast avaliku sektoriga seestpoolt tutvumist järelduse, et riigi tasandil saab efektiivsust tagada siis, kui tead täpselt, mis on sinu eesmärk, mida sa tahad saavutada, milliseid teenuseid ühiskond sinult ootab. Selles ei ole muidugi midagi üllatavat, kuid Mägi sõnade taga kumab avastus, et riigisektoris töötab palju inimesi, kellele see pole enesestmõistetav. Kellele ei ole tähtis riigi toimimise efektiivsus ja kodanike rahulolu teenustega, vaid seaduste, normide ja käskude formaalne täitmine.

Õnneks on Veermäe nüüd ukse lahti löönud ja loodame, et läppunud õhuga majja sisenevast värskest saadakse inustust ka teistes riigi struktuurides.

Äripäev nõustub Veermäe ideega, et avalikel asutustel on samuti vaja arendajaid nagu erasektoris, kes vormivad toote või teenuse kliendi järgi, mitte vastupidi. Muutuma peavad eelkõige mõtlemine ja mentaliteet, siis tuleb kõik muu järele.

LOE ÄRIPÄEVAST

"Teenused võiksid olla inimestele nähtamatud" tänases lehes lk 4-5

REPLIIK

Uued ärirajoonid suretavad vanalinna välja

Huvi Tallinna vanalinna äripindade vastu on kokku kuivanud, sest uued kesklinna rajoonid tõmbavad kontorid, poed ja restoranid magnetina enda poole.

Vanalinna peamised probleemid on kallis parkimine ja kehv ligipääs, mistõttu pole piirkonda enam palju kontoreid alles jäänud. Veel kümme aastat tagasi oli vanalinn ärikeskuseks väga prestiižne koht, kus asusid näiteks paljud advokaadibürood, aga praegu on üürnikke raske leida.

Ka hinnad pole enam en-

KIRILL VIGUL
1Partner Kommertsinnisvara juht

» Kui 2000ndatel maksti mõne vanalinna äripinna eest 10 000 eurot ruutmeeter, siis praegu nii kallile pinnale enam huvilisi pole.

dised. Kui 2000ndatel maksti mõne vanalinna äripinna eest 10 000 eurot ruutmeeter, siis praegu nii kallile pinnale enam huvilisi pole. Mujal saaks lihtsalt parema üüritootluse.

Vanalinna äripindadelt võtavad sära ning neile pakuvad konkurentsi lähikonda kerkinud uued elu- ja ärirajoonid – Rotermanni, Telliskivi, aga juba ka Porto Franco ja Ülemiste City. Uued avatud restoranid ongi juba kolinud nendesse piirkondadesse. Kliendid eelistavad vanalinna keldrikohvi asemel pigem elavat ja

parema vaatega kohta, kus on ka mugavam parkida. Vanalinn kaotab kaubanduskeskuste ning uute ärirajoonide laienemisega tähtsust ka ostukohana. Eestlased satuvad sinna järjest harvemini.

Samas jääb piirkond alati atraktiivseks turistidele, kes vanalinnast kaugemale ei jõua. Vanalinna restoranid ja suveniiripoed koguvad suvel rasva ning peavad vaiksema talve vastu. Teinekord on kinnisvaraomanikud ka vastutulelikud ning küsivad talveperioodil soodsamat üürihinda.

Võta osa ARVAMUSKONKURSIST

Ootame konkursile Eesti eduloo uuendamise ja arengu kiirendamise ideid arvamusalustel vormis.

Osalemiseks palume saata arvamusteksti koos oma fotoga aadressil arvamus@aripaev.ee.

Kolmele parimale paneb Äripäev koostöös Advokaadibüroo Cobalti, Eesti Gaasi, Harju Elektri, Silberauto ja Tallinna Kaubamajaga välja väärika auhinna.

Võitja saab **10 000**, teise koha omanik **3000** ja kolmas **2000** eurot.

Kaastöid võib saata **28. veebruarini 2019** (kaasa arvatud). Laekunud tekste avaldame jooksvalt Äripäeva paberväljaandes ja veebis.

Toimetust jätab endale õiguse kaastöid lühendada ja toimetada.

COBALT
ADVOKAADIBÜROO

EESTI GAAS

HARJU ELEKTER

SILBERAUTO

Äripäev

1352 IDEED

PIDUPÄEVA KORRALDAMISEKS

Pidupaev.ee

MÜÜGIKONVERENTS 2019

Emotsioon ja
empaatiavõime

24.05.2019

T1 Mall of Tallinn Cinamon kino

MIS ON
MÜÜGIINIMESE
VÄÄRTUS?

Kas AI võtab meie töö üle?

LAURI ILISON

Feelingstream Chief Feeling Architect

Mis jääb müügitöös puudu?

SILVER ROOGER

Dominate Sales
tegevjuht ja koolitaja

Hirmutav digitaalne revolutsioon

DYLAN HEY HeyDigital tegevjuht

Otsemüük ei sure kunagi!

VILLU VALM

Lux Eesti müügijuht

Kuidas müüa lugu,
mitte hinda?

PRIIT KALLAS Iglucraft tegevjuht

Leveraging Social Media Software
for Outbound Sales Campaigns

DIMITRY TOUKHCHER

LGFG Fashion House
tegevjuhtOstja ja müüja persona
aastal 2019

KERSTI VANNAS

Instar EBC tegevjuht ja partner

Moderaator

URMAS KAMDRON

Best Sales
2019

179 €

(km-ga 214,80 €) kuni 22. märtsini
Tavahind 249 eurot (km-ga 298,80)
pood.aripaev.ee

Lisainfo: Maarit Eerme, 514 4884, maarit.eerme@aripaev.ee

Bestsales.ee Äripäev

22.02.2019

Tallinna Loomaaia
Keskkonna-
hariduskeskusAeg on raha,
ehitame ja
projekteerime
efektiivsemaltEHITUSE
TEHNOLOOGIA-
KONVERENTS 2019

- 09:00 KOGUNEMINE JA HOMMIKUKOHV
- 09:50 **Moderaatori avasõnad**
Novarc Grupi juhatuse liige, rahvusvaheliste turgude juht
VIRGO SULAKATKO
- 10:00 **Erinevad kompetentsid BIM valdkonnas**
TalTech ehituse ja arhitektuuri instituudi professor
TARGO KALAMEES
- 10:30 **Kuidas rakendatakse BIMi veelgi laiemalt tulevikus**
ning mida õppida tänasest
CES Estonia, Rootsi osakonna juht **ROMAN KOSTRÖKIN**
- 11:00 **Projekteerimisprotsess poole tõhusamaks**
Esplani tegevjuht **KADI METSMAA**
- 11:30 **Digitaliseerimine kui tehasemajade tootjate päästerõngas**
Esineja kinnitamisel
- 12:00 LÕUNA
- 13:00 **KOGEMUSLUGU** Targa maja kaasaegsed lahendused
Timmermann inseneribüroo juhatuse liige **MATI RAUS**
- 13:15 **Meie oma tark linn: nutilahendused, mis seovad kokku nii kodu kui äri**
Techo Life juhatuse liige **KUUNO LOTAMÖIS**
- 13:30 **KOGEMUSLUGU** Mudelprojekteerimise tehnoloogia
kasutamine Viimsi Riigigümnaasiumi ehitamisel
Merko Ehitus mudelprojekteerimise projektijuht **ALAN VÄLI**
- 14:00 **KOGEMUSLUGU** Tallinna lennujaama parkimismaja
projekteerimine ja ehitus
Infragate Eesti juhatuse liige **URMAS AASKIVI**
- 14:30 KOHVIPAUS
- 15:00 **Ehitusinfo mudelite kasutamine ehituse ettevalmistusel**
Lõputöö autor **JOHAN URBEL**
- 15:30 **Virtuaalreaalsus lahendused ja nende kasutusvõimalused**
ehitusvaldkonnas
Tallinna Tehnikakõrgkooli lektor **EGERT-RONALD PARTS**
- 16:00 **Laserskaneerimine ehituskonstruksioonide mõõdistamisel**
Doktoritöö autor **TARVO MILL**
- 16:30 KONVERENTSI LÕPP

Lisainfo: Sandra Malvik, Ehitusuudised.ee programmijuht
5855 2554, sandra.malvik@aripaev.ee269 € + km
Kuni 15. veebruarini k.a
(km-ga 322,8 €)2 või enama osaleja
registreerimisel239 € + km/osaleja
(km-ga 286,8 €)Tavahind: 319 € + km
(km-ga 382,8 €)

Toetajad:

JUNG

ledshop

Trimble

TECHNO LIFE

Tekla

USS Security

Äripäev

Ehitusuudised.ee

IT TALENTIDE AASTAKONVERENTS

LEIA JA HOIA!

26. märts 2019 Tallinn

- 09.30 Registreerimine ja hommikukohv
- 10.00 **Kuidas leida parimaid IT talente – nii kodu- kui välismaalt?**
TRIIN RAAMAT
CVO (Recruitment Estonia OÜ) juhatuse liige
- 10.45 **IT talentide värbamine välismaalt – Work in Estonia kogemus**
TRIIN VISNAPUU, EASi Work in Estonia programmi juht
- 11.30 **Seadusandlikud piirangud ja võimalused välisriikidest tööjõu värbamisel**
LIIS VALK, politsei- ja piirivalveamet, arendusosakond, identiteedi ja staatuste büroo
- 12.00 Lõunapaus
- 13.00 **Soome õppetunnid: kuidas Soome IT ettevõtted talente leiavad ja hoiavad**
ARJA MARTIKAINEN, Barona IT Oy vanemkonsultant

ETTEVÕTETE KOGEMUSLOOD IT TALENTIDE HOIDMISEL JA VÄRBAMISEL

Kuidas olete loonud rahvusvaheliste talentide jaoks sobiva töökeskkonna · Kaugtöö ja ajutise/projektipõhise tööjõu kasutamine · Kuidas hoida oma töötajaid · Kogemuslood talentide leidmisel · Tööandja bränding · Filaali loomine välismaale kui tööjõuprobleemide lahendus

- 13.45 **BIGBANK:**
JONNA PECHTER, Bigbank Eesti äriüksuse juht
- 14.15 **BETSAFE:**
KRISTJAN UBA, Bettson Group (end Triobet) arendusjuht
- 14.45 Kohvipaus
- 15.15 **ADM INTERACTIVE:**
RIHO PIHELPUU, ADM Interactive'i juht
- 15.45 **TAXIFY:**
NIKOLAI KABATSIKOV, Taxify värbamisjuht
- 16.15 Konverentsipäeva lõpp

199 € (km-ga 238,80 €). Kehtib kuni **18.02.2019**
Tavahind **299 €** (km-ga 358,80 €)

Registreerimine: pood.aripacev.ee/it-talentide-aastakonverents
Lisainfo Aali Lilleorg, aali@ituudised.ee, tel 5053172.

Konverentsil oma toodete ja teenuste esitlemisest huvitatud ettevõtetel palume kirjutada sponsor@aripacev.ee

20. VEEBRUAR 2019 TALLINNAS SWISSOTELIS

KONVERENTS KONKURENTSIST JA ÕIGUSEST. ETTEVÕTJALE.

- 9.15 **Registreerimine ja hommikukohv värske Äripäevaga**
- 9.45 **Sissejuhatus**
MART BLÖNDAL, Advokaadibüroo COBALT
konkurentsioiguse advokaat, konverentsi moderaator
- 9.55 **Avasõnad**
URMAS REINSALU, justiitsminister
- 10.10 **Konkurentsiametite töö tõhustamise direktiiv. Kuidas mõjutab direktiiv kartellide ja monopolide menetlemist ning trahve?**
JURGA STANCIUTE, Euroopa Komisjoni konkurentsipeadirektoraat, poliitika ja strateegia poliitikaametnik
- 10.50 **Aruteluring: Baltikumi konkurentsiametite prioriteetid kartellide ja monopolide rikkumiste menetlemisel. Kes peaks kartma, kes mitte?**
MÄRT OTS, Eesti Konkurentsiameti peadirektor
ŠARUNAS KESERAUSKAS, Leedu Konkurentsiameti peadirektor
RASA ZAŠČIURINSKAITE, Advokaadibüroo COBALT
Leedu konkurentsioiguse valdkonna juht, paneeli moderaator
SKAIDRĪTE ĀBRAMA, Läti Konkurentsiameti peadirektor
- 12.00 **Lõuna**
- 13.00 **Konkurentsioiguse praktikust poliitika kujundajaks. Kuidas peaks konkurensipoliitikat kujundama?**
KAJA KALLAS, Reformierakonna juht ja endine konkurentsioiguse advokaat
- 13.30 **Konkurentsioiguse rakendamise praktika Eestis. Mis on lubatud ja mis keelatud?**
ELO TAMM, Advokaadibüroo COBALT Tallinna büroo partner ja konkurentsioiguse töögrupi juht
- 14.00 **Aruteluring: ettevõtjate vaade**
HELEN TULVE, Tallinna Kaubamaja Grupp AS peajurist
Esinejaid lisandub!
- 15.00 **Kohvipaus**
- 15.20 **Vaidluste lahendamine majandusnäitajate toel**
ANSSI KOHONEN, Copenhagen Economics, vanemökonomist
- 15.40 Teema kinnitamisel
ANDREW BULLION, Hausfeld Law Firm, asutaja ja partner
- 16.00 **Aruteluring: konkurentsioiguse rikkumisega tekitatud kahjunõuded**
ANDREW BULLION, Hausfeld Law Firm, asutaja ja partner
ANSSI KOHONEN, Copenhagen Economics, vanemökonomist
RAUNO LIGI, Advokaadibüroo COBALT Eesti büroo vandeadvokaat ja paneeli moderaator
UGIS ZELTIŅŠ, Advokaadibüroo COBALT Läti büroo advokaat
MARIUS INTA, Advokaadibüroo COBALT Leedu büroo valdkonna juht

249 € + km
(298,80 € koos km-ga)
kuni 12. veebruarini
Täishind 299 € + km (358,80 € km-ga)

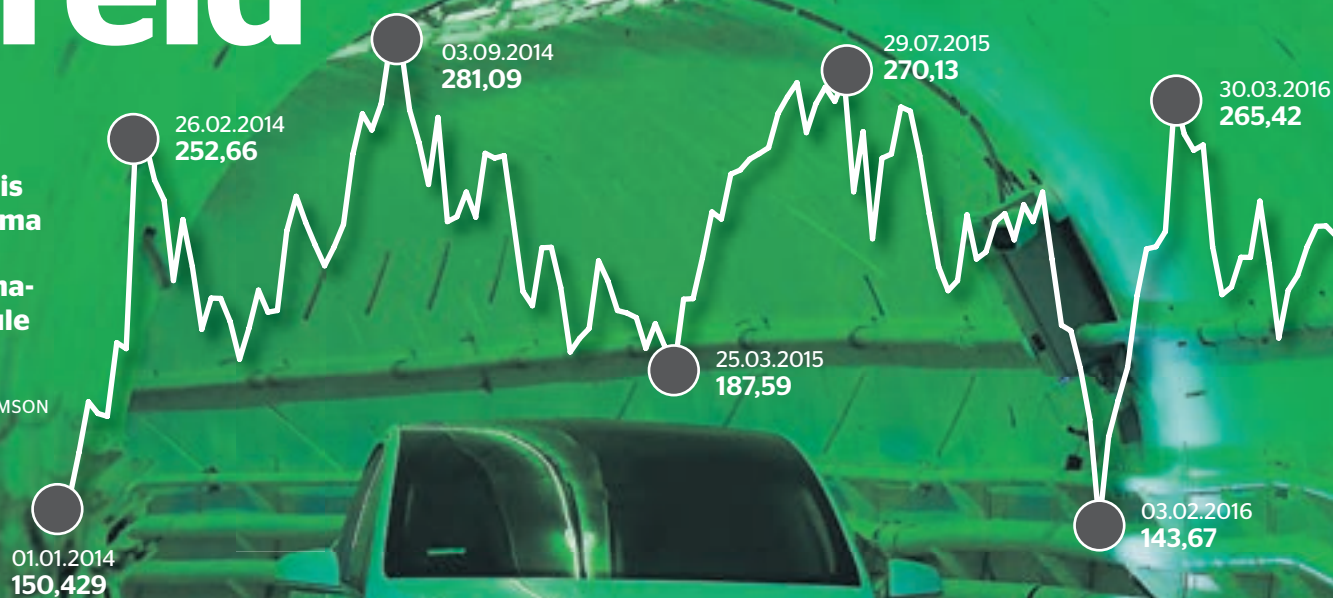
Millised
muudatused
ootavad ees
konkurensi?

Loe lisa ja registreeri
pood.aripacev.ee/konkurentsist-ja-õigusest-ettevõtjale

Lisainfo: Harro Puusild
harro.puusild@aripacev.ee

TULEMUSED

Tesla üllatas investoreid

HIND
Aktsia, mis
sobib külma
närviga
keskkonna-
fanaatikuleTesla aktsia,
dollarites
ALLIKAS: THOMSON
REUTERS

Samal ajal kui elektriautode tootja lubas 2019. aastaks odavate Model 3 sedanide müügiedu, Hiinas tootmise alustamist, toodangu eksporti Euroopasse ning kasumit igas kvartalis, mõjus halva üllatusena ettevõtte finantsjuhi Deepah Ahuja lahkumine, millele aktsia hind reageeris järelturul ligi 6% langusega.

ANU LILL
anu.lill@aripaev.ee**Äripäev**

Finantstulemused iseenesest käisid ootuste järgi. Tesla ise ja analüütikud prognoosisid ettevõtte 2018. aasta neljandas kvartalis väiksemat kasumit kui eelmises kvartalis ja nii ka kujunes. Ettevõtte teenis neljandas kvartalis 139,5 miljonit dollarit puhaskasumit, mis oli väiksem 311,5 miljonilisest kasumist kolmandas kvartalis, mil ettevõtte tarnis autosid USAs elektriautole kehtinud maksusoodustust saanud klientidele.

Tesla kasum aktsia kohta (EPS) oli 1,9 dollarit, mis oli väiksem analüütikute oodatud 2,20 dollarist, kuid ettevõtte käive kasvas 5,9%, 7,23 miljardi dollarini, mis ületas analüütikute hinnangut, nemad pidasid tõenäoliseks 7,08 miljardi dollarilist käivet, kirjutas Reuters.

Tesla legendaarne tegevjuht ja visionäär Elon Musk tõi majandustulemusi tutvustades esile Model 3 tugeva nõudluse ja rõhutas, et ettevõtte hakkab sel aastal autosid Euroopasse ja Aiasse eksportima, mis on firmale suur väljakutse. Kuid ta tunnistas, et on ülimalt oluline vähendada kulusid, et sõiduki hind oleks soodne laieneva kliendibaasi jaoks. Nimelt on uus mudel Model 3 mõeldud nn laiadele massidele ning selle hind peab olema soodne.

Model 3 hinna alandamise plaanid sõltuvad tehase valmimisest Hiinas. Autotootja loodab sealses tehases toota 500 000 sõidukit 2019. aasta lõpuks ja kahekordistada selle arvu 2020. aasta lõpuks. Esialgu valmistaks Shanghai tehas 3000 Model 3 nädalas, Tesla Californias asuva Fremonti tehase toodang tõuseb 7000 autoni nädalas aasta lõpuks.

“Shanghai tehas on vaja 10 000 auto suuruse tootmismahu saavutamiseks ja autode taskukohasuse tagamiseks. Model 3

nõudlus on ülimalt suur,” ütles Musk analüütikutele. Jaanuari keskel teatas firma ka 7protsendilise tööjõu koondamisest, et vähendada kulusid ja suurendada kasumlikkust. Kõige odavam Model 3 maksab praegu 44 000 dollarit. Muski sõnul hakkab ettevõtte oma pikalt lubatud 35 000 dollari versiooni ehitama selle aasta keskel.

“Me peame halastamatult kulutusi vähendama, et mitte pankrotti minna,” ütles Musk konverentskõnes. Prognoosi kohaselt peaks Tesla esimeses kvartalis teenima kasumit hoolimata sellest, et tema peamiste lipulaevade, S- ja X-kategooria sõidukite müük väheneb.

Roth Capital Partnersi analüütik Craig Irwin nimetas Tesla tulemusi mõnevõrra nõrgaks, kuid suuresti ootuspäraseks.

Vägisi kisuivad mõtted raha peale

Investorid mõtleavad, kas Tesla, mis pole kunagi aastakasumit teeninud, peab oma suurt laienemisplaani valguses kaasama turult

PVC HALLIDE MÜÜK, TOOTMINE JA PAIGALDUS

Jaanus Laane 50 66 284, info@finest-hall.com

**FINEST
HALL**
www.pvc-halli.fi

Nokia: tulemused üle

Nokia hoiatas, et 2019. aasta alguses tuleb kasv aeglane, aga aasta teises pooles läheb 5G-mobiilivõrkude tehnoloogial paremini, vahendas Reuters.

Ühtlasi teatas ettevõtte neljanda kvartali tulemused, nii kasum kui ka käive olid oodatust paremad.

“Me ootame, et 2019. aasta esimene pool tuleb pehme, millele järgneb tunduvalt tugevam teine poolaasta,” ütles tegevjuht Rajeev Suri oma avalduses.

Soome ettevõtte teatas, et uus 5G-mobiilivõrkude tehnoloogia aitab ettevõtte kiiresti kasvama panna.

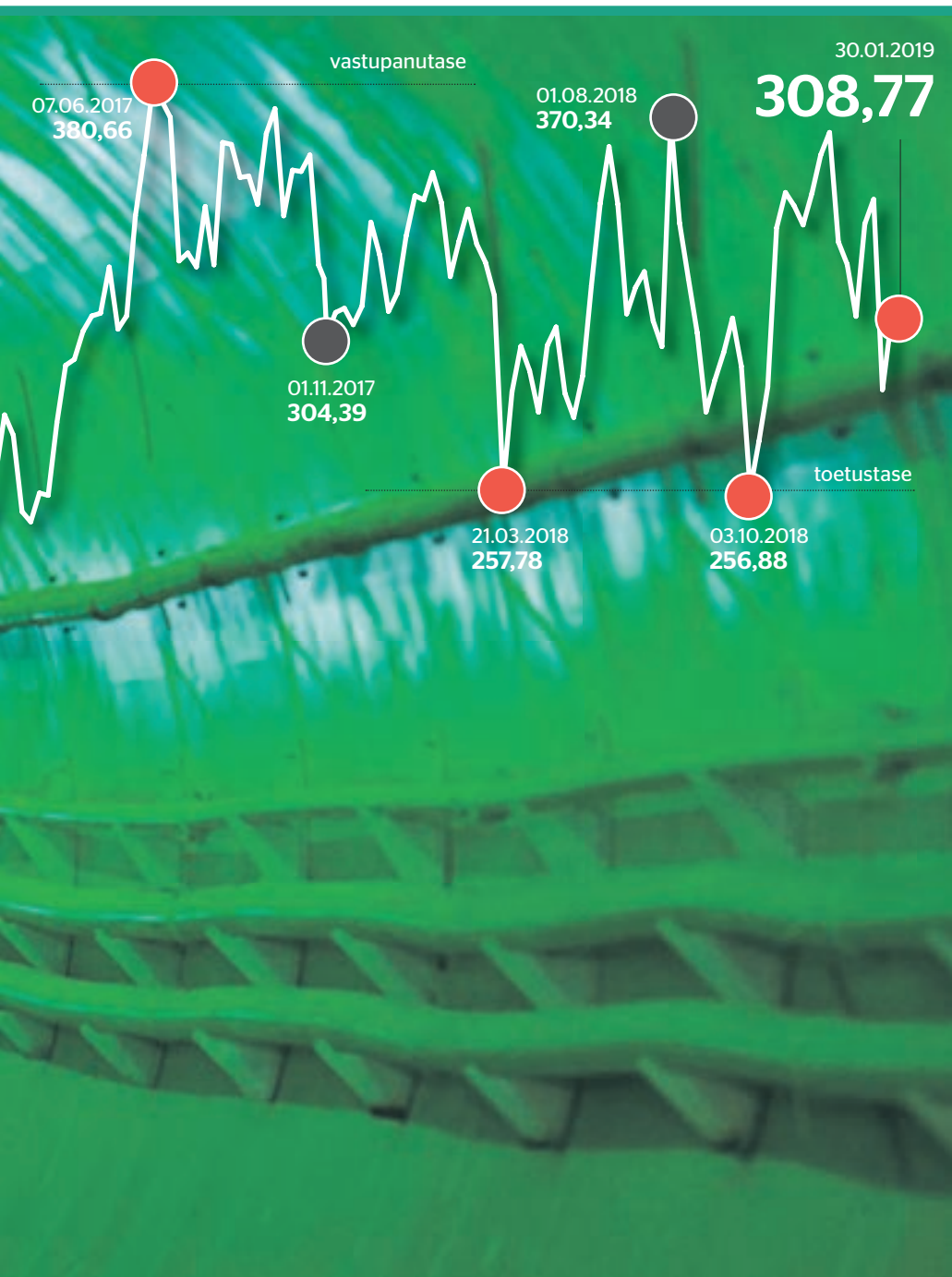
Investorid keskendusid aga eelkõige esimese poolaasta prognoosile, millega ei olnud

rahal. Aktsia reageeris 6protsendilise langusega.

“Ebakindlust oli prognoosis veidi rohkem, kui ma ootasin, aga suur pilt on jätkuvalt sama. Turg taastub 5G-tehnoloogia toel hästi ja 2020. aasta eesmärkide poole liigutakse,” ütles Indeksi analüütik Mikael Rautanen. “Üldiselt oli neljas kvartal ootuspäraselt hea.”

Mobiilivõrgutööstusel pole viimastel aastatel hästi läinud, sest 4G-võrkude müük jõudis tippu kümnenendi keskpaigas. Tõsi, nüüd on hakatud võrke 5Gga uuendama, mis peaks nõudlusele hoo sisse andma.

Nokia neljanda kvartali tegevuskasum tõusis 12 protsenti, 1,12 miljoni euroni, millega

TASUB TEADA Kas tugevused kaaluvad nõrkused üle?

Tesla 2019. aasta väljavaated

PLUSSID

Kasum teist kvartalit järjest.
Oodatav kasumlikkuse tõus tänu kulude vähendamisele.
Nõudlus globaalsel turul tugev.
Sularaha kontol 4,3 miljardit.
Turuliider elektrautode tootmises (18%).
Tugev bränd.

MIINUSED

Kaob USA maksusoodustus.
Hiina tehas pole veel valmis.
Konkurents kasvab.
Peab tasuma märtsis 920miljonilise võla.
Planeeritavad hiigelinvesteeringud võivad panna turult lisaraha kaasama.

▲ Mullu andis Tesla juht Elon Musk meedias kõvasti kõneainet. Ta sattus vastuollu Wall Streeti analüütikutega, ründas lühikeseks müüjaid, süüdistas Tai päästetöötajat pedofiilias, eksitas investoreid Tesla börsilt äraviimise infoga. Kõik see kajastub ka aktsia hinnas, mis on rallinud nii ühele kui ka teisele poole. Kuni Musk juhib ettevõtet, tuleb volatiilsuseks valmis olla. FOTOD: EPA

rohkem kapitali. Kas ettevõtte on piisavalt heas seisus kavandatud Y-maasturite rahastamiseks, Hiina ja Euroopa tehaste ehitamiseks ning Nevada akutehase, Tesla Gigafactory laiendamiseks?

Lisaks saabub märtsi lõpus võlakirjade väljaostu tähtaeg, milleks on vaja 920 miljonit dollarit. Autotootja teatas, et lõpetas kvartali 4,3 miljardi dollarilise sularahaseisuga ja võla lunastamine probleemi ei valmista.

“Teslal on fantastiline bränd ja fantastiline toode, kuid me oleme mures, et see on ka fantastiliselt kallid,” ütles Hargreaves Lansdowni aktsiaanalüütik Nicholas Hyett. “2019. aasta võib osutuda läbilöögiks või nurjumiseks.” Näiteks võib USA maksusoodustuse kadumine sel aastal müüki kahjustada.

Bloombergi analüütiku Liam Denningi sõnul on peamine asi, millele Tesla hindamisel toetuda, lubadus kasvada. Ja suurim peavalu hindamise juures on küsimus, kui-

das seda kasvu finantseeritakse. Kuigi neljanda kvartali kasum jäi oodatule veidi alla, olid tulud võrreldes eelmise aastaga enam kui kahekordistunud, tõi analüütik välja. Selline kasv nõuab palju investeeringuid ja Tesla tegi seda, ehitades Model 3 käivitamiseks tootmisliine ja muud infrastruktuuri. Kuid Tesla kapitalikulud olid neljandas kvartalis vaid 325 miljonit dollarit ehk kõigest 65% amortisatsioonist. See on kummaline olukorras, kus tootmine on hüppeliselt kasvanud.

Ettevõtte, mis lubab edasist kiiret kasvu, sealhulgas hiiglasliku uue tehase ehitamist Hiinas ja uute mudelite käivitamist, peaks investeerima tunduvalt rohkem. Samas annab kulude langus põhjust järelda töhususe kasvu. Kui vaadata tegevuskulusid, siis müügi-, haldus- ja üldkulude tase on alanenud 667 miljoni dollarini, mis on madalaim alates 2017. aasta kolmanda kvartali tasemest.

LOO AUTOR OMAB TESLA AKTSIAID

Shell: kasum kasvas tublisti

Naftagigandi Royal Dutch Shelli 2018. aasta kasum oli oodatust suurem, vahendas CNBC.

Kasum kasvas 2017. aastaga võrreldes 36 protsenti, 21,4 miljardi dollarini. Naftafirma alustas 2014. aastal suurt kulude kärpimist, mis on lõpuks edu toonud. Kulused tuli kärpida nafta hinna languse tõttu.

Puhaskasum, mida on võimalik aktsionäridele edasi jagada, tõusis neljandas kvartalis 5,7 miljardi dollarini. Analüütikud ootasid kasumiks 5,28 miljardit dollarit, selgus Reutersi andmetest.

“Shelli finantstulemused olid 2018. aastal väga tugevad, rahavoog majandustegevusest ulatus 49,6 miljardi dollarini, sinna hulka ei ole kapitalipaigutusi arvestatud,” ütles Royal Dutch Shelli tegevjuht Ben van Beurden.

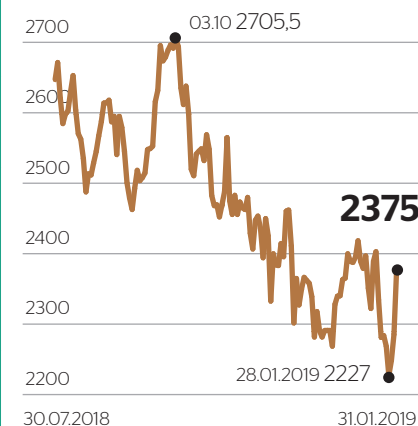
“Me tahame ka 2019. aastal tugevalt jätkata. Me kasutame kapitaliinvesteeringute tegemisel distsiplineeritud lähenemist, kasvatame nii rahavoogu kui ka kasumit. Meie eesmärk on pakkuda maailmaklassi investimisvõimalust,” lisas ta.

Viimases kvartalis aitas kasumile kaasa nafta hinna tõus 2017. aastaga võrreldes. Samuti kaubeldi rohkem maagaasiga.

HIND

Kasv kergitas ka aktsiat

Royal Dutch Shelli aktsia, Inglise pennides

ALLIKAS: THOMSON REUTERS

turundustreff koolitused

Tehisintellekt ja andmeanalüütika turunduses
Internetiturunduse asjatundja arenguprogramm
Internetiturundus algajatele
Growth hacking, CRO ja müük internetis

e-maili turundus
google adwords
kodulehe optimeerimine SEO
google analytics
reklaam facebookis
wordpress

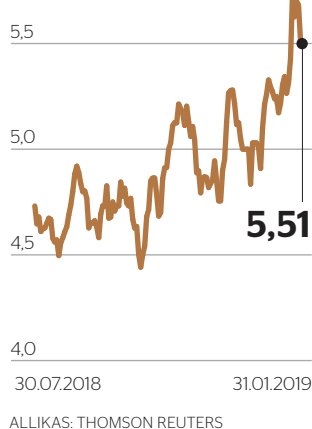
www.turundustreff.ee

ootuste, aga aktsia langeb

HIND

Investorid ei olnud tulemustega rahul

Nokia aktsia, eurodes

ALLIKAS: THOMSON REUTERS

◀ Ligi aasta tagasi tutvustas Nokia tegevjuht Rajeev Suri Hispaanias toimunud mobiilside aastakongressil ettevõtte uusimat 5G-seadet. FOTO: EPA

ületati analüütikute prognoose. Ettevõtte prognoosis, et 2019. aasta kasum aktsia kohta tuleb 0,25–0,29 eurot, millega üle-

tati samuti analüütikute ootusi. 2020. aastaks prognoositakse juba 0,37–0,42 euro suurust kasumit.

Võimsad fiiberlaserid.

Tuginedes LCG AJ seeria edule on Amada välja arendanud kolmanda põlvkonna fiiberlaserid, mille 3 kW moodulid on võimsaimad turul. Saadaval kuni **9kW resonatorid**.

PAINUTUSPRESSID | LASERLÕIKEPINGID | REVOLVERSTANTSID | GILJOTIINID | LINTSAED
Helista +372 53 490 600 või saada e-kiri vahur@aider.ee

www.aider.ee

TULEMUSED

Microsoft: aasta lõpp oodatust kehvem

Microsoft teatas, et arvutikiipide puudus vähendas Windowsi operatsioonisüsteemi 2018. aasta viimase kvartali oodatud müüki. See puudus peaks ettevõtet ka edaspidi mõjutama.

MAIT KRAUN
kaasautor

Aasta viimastel kuudel Microsofti piinama hakanud kiipide puudus tähendas, et arvutitootjatest klientide ostukäive kahanes eelmises kvartalis 5 protsendi võrra.

Microsoft ei avalikusta Windowsi käivet eraldi. Finantsjuht Amy Hood ütles, et kiibi puudus piiras muidu hea tervise juures olevat personaalarvutite ökosüsteemi.

Üleüldiselt kasvas Microsofti käive 12 protsenti, 32,47 miljardi dollarini. Analüütikud ootasid käibeks 32,51 miljardit dollarit – see oli ka põhjus, miks ettevõtte aktsia hind esialgu 4 protsenti langes.

Osa kaotustest tehti pärast Microsofti uute prognooside avalikustamist tagasi. Suuremate üksuste prognoos oli Wall Streeti ootustega kooskõlas.

Kasum ulatus 8,42 miljardi dollarini, veel 2017. aasta samas kvartalis saadi 6,3 miljardit kahjumit, mis oli seotud Ameerika Ühendriikide maksumuudatustega. Kohandatud kasum aktsia kohta ulatus 1,10 dollarini – see oli oodatust sendi võrra suurem.

Tagasi suurimaks börsifirmaks

Microsoftil on viimastel aastatel läinud erakordselt hästi. Peamiselt on kasvu vedanud pilveteenuste äri, kus ettevõttest on saanud Amazoni kõrval üks suurimaid tegijaid. Finantsolukorra paranemine aitas Microsoftil tõusta eelmise aasta lõpus turuväärtuselt maailma suurimaks börsifirmaks – viimati hoiti seda tiitlit 2003. aastal.

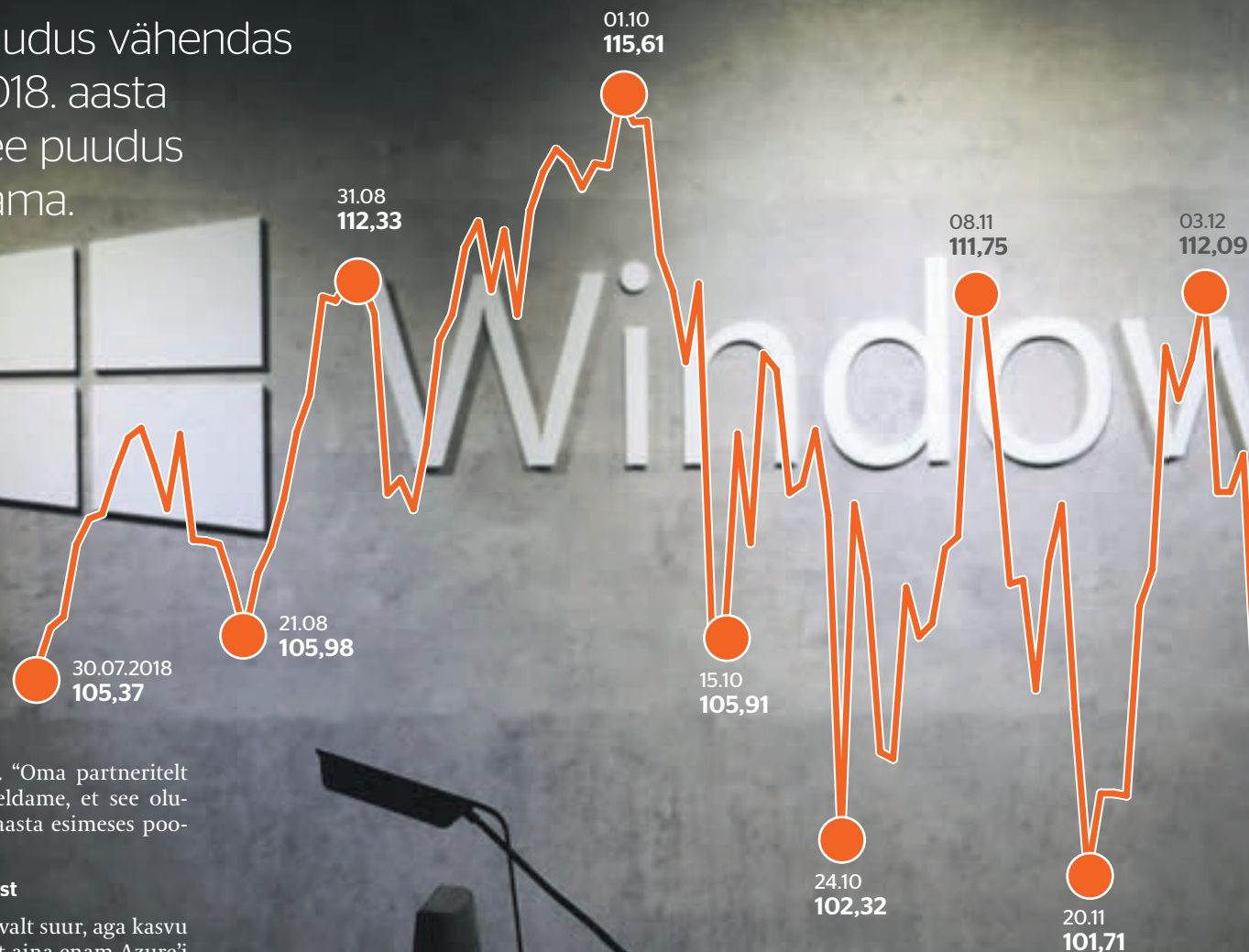
Kiipide puudus vähendas Microsofti personaalarvutite segmendi käivet 1,5 protsendi võrra. Segmendi kõige suurem komponent ongi Windowsi äri, ütles Hood. Investeeringufirma Stifel Nicolausi analüütiku Brad Rebacki hinnangul tähendab see 182 miljonit dollarit.

Hoodi sõnul pole kiipide puuduse prob-

HIND
Oodatust väiksem käive viis aktsia taas langusesse

Microsofti aktsia, dollarites

ALLIKAS: REUTERS THOMSON

leem veel lahendatud. "Oma partneritelt saadud info põhjal eeldame, et see olukord jätkub ka 2019. aasta esimeses pooles," nentis ta.

Sõltuvus pilveteenustest

Windowsi äri on jätkuvalt suur, aga kasvu puhul sõltub Microsoft aina enam Azure'i pilveteenuste ärist. Aasta viimases kvartalis kasvas Azure'i käive 76 protsenti, mis on jätkuvalt väga muljetavaldav näitaja. Kuna äri on kasvanud juba suureks, siis on loogiline, et kasvutempo aeglustub.

Microsofti kapitalikulutused ulatusid kvartalis 3,9 miljardi dollarini – peamiselt ehitati Azure'i äri jaoks andmekeskuseid. Aasta varem investeeriti kvartalis 2,7 miljardit dollarit ning eelmises kvartalis 4,3 miljardit dollarit.

LinkedIn, mille Microsoft ostis 2016. aastal, on tehnoloogiafirma kasvule samuti palju kaasa aidanud. Microsoft on professionaalidele mõeldud sotsiaalmeedia integreerinud Office'i ja Dynamicsi teenustega. LinkedIni käive kasvas kvartalis 29 protsenti ning sellel on juba 610 miljonit kasutajat, ütles Microsofti tegevjuht Satya Nadella analüütikutele.

H&M: kasum kahanes, aga kopsakas dividend jäi paika

Rõivamüüja H&M kasum kahanes eelmisel aastal juba kolmandat aastat järjest, aga ettevõtte otsustas kopsaka dividendi maksmist jätkata, vahendas Reuters.

H&M teade kasumi langusest tuli turgudele üllatusena. Seda mõjutasid peamiselt logistikasüsteemide uuendamise seotud kulud. Dividendi poliitikat aga ettevõtte ei muutnud ning kinnitas investoritele, et ettevõtte uuenduskuur läheb hästi.

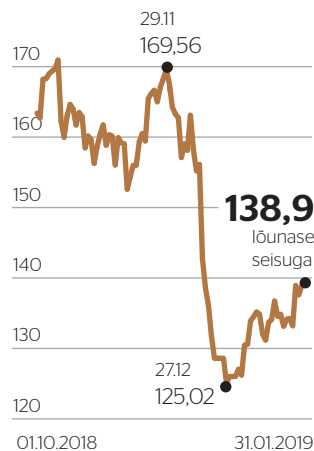
Maailma suuruselt teise rõivamüüja (esimesel kohal on Inditex) kasum langes 2018. aastal juba kolmandat aastat järjest, sest konkurents on tihedamaks muutunud ning e-kaubandu-

4,4

miljardi Rootsi kroonini (419 mln euron) kahanes novembris lõppenud kvartalis H&M-i maksueelne kasum. Aasta tagasi teenis ettevõtte samas kvartalis kasumit 4,9 miljardit krooni. Rõivatootja kasum langes juba kolmandat aastat järjest. Reutersi küsitlused analüütikud ootasid, et aasta lõpus kasvab kasum 5,1 miljardi kroonini.

HIND
Lahja reaktsioon

H&M aktsia, Rootsi kroonides

ALLIKAS: THOMSON REUTERS

se võidukäik on füüsiliste poodide atraktiivsust vähendanud.

Dividend jäi muutmata

H&M jättis dividendi samaks ja plaanib välja maksta 9,75 krooni aktsia kohta. Viimati vähendas ettevõtte dividendi 1974. aastal. Ettevõtte aktsia tõusis eile Stockholm börsil üle 2 protsendi, kerkides üle 140 krooni.

Praeguse aktsia hinna juures tähendab see, et H&M-i dividenditootlus on lausa 7,1 protsenti. Tõsi küll, paljud analüütikud ootavad jätkuvalt, et ettevõtte hakkab dividendi vähendama.

Muutused toimuvad

Rootsi ettevõtte on viimasel ajal teinud suuri investeeringuid lo-

gistikasse ja teenuste digitaliseerimisse. Poed ja brandid on ülevaatamisel ning loomisel on ka uued formaadid.

2018. aasta esimeses pooles oli meedia täis lugusid, kus räägiti suurtest allahindlustest H&M-i poodides. Põhjuseks oli see, et rõivaste hinnastamisel ja toodete valikul tehti vigu. Nüüd on olukord veidi paremaks muutunud. Hinnad on teisel poolaastal veidi kasvanud.

"Väljakutseid on H&M-i jaoks olnud küllaga, aga pärast raskest esimest poolaastat on näha märke, et ettevõtte tehtud muudatused on vilja kandmas," ütles ettevõtte oma avalduses.

Suuremas pildis on viimasel aastal H&M-i probleeme

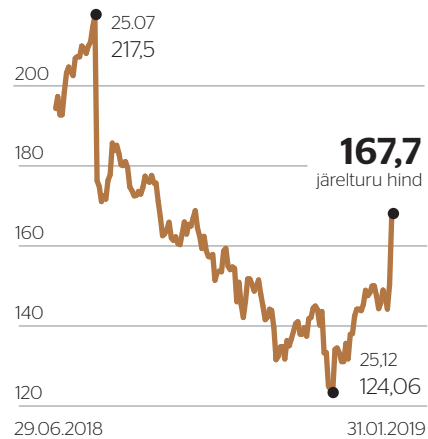
tekitanud aeglane üleminek interneti. Paljud teised brandid tegid seda varem ning suudavad tähtsamatel turgudel tootevalikut kiiremini muuta – näiteks võib tuua Suurbritannia Boohoo ja Missguidedi. H&M-i jaoks on olnud toodete väljavahetamine suure tooteportfelli ja massiivse logistikasüsteemi tõttu aeglasem.

Eelmise aasta märtsis teatas H&M, et neil on varusid raske välja vahetada. Sellega võitlemiseks on võetud eesmärgiks hakata andmetööstusel kasutama rohkem tehisisintellekti.

Muutuste käigus tuuakse klientideni uus poeformaat, mis loodetavasti meelitas kohale ka uusi kliente.

HIND
Suudab jätkuvalt üllatada

Facebooki aktsia, dollarites

ALLIKAS: THOMSON REUTERS

Facebook: raske aasta päädis rekordtuluga

Eelmine aasta osutus Facebookile ja selle juhile Mark Zuckerbergile kannatusterohkeks, tuues kaasa mitu andmete ja eraelu puutumata skandaali. Samas neljanda kvartali rekordilised tulemused ületasid Wall Streeti ootusi, kirjutas MarketWatch.

Tänu reklaamituludele kasvatas maailma suurim sotsiaalsõrgustik kasumit aastases vaates 39%, rohkem kui 22 miljardi dollarini, ja suurendas aastakäivet rohkem kui 37%, peaaegu 56 miljardi dollarini.

Wall Street eeldab, et kasumi kasv jätkub ja premeeris Facebooki aktsiat kenakese tõusuga. Facebooki aktsia hind tõusis tulemuste avaldamisel järelturu kauplemissel 11,5%. Facebooki finantsdirektor David Wehner hoiatas samas tulude aeglustumise eest 2019. aastal, kuna ettevõtte muudab reklaamide struktuuri.

Eelmisel aastal Facebooki vaevanud turvalisusküsimuste tõttu on värvatud suur hulk uusi töötajaid. Tegevjuht ja kaasasutaja Mark Zuckerberg rääkis analüütikutele, et valdkonnas töötab nüüd 30 000 inimest, mis on kolm korda rohkem kui mõni aasta tagasi. Lisaks plaanib Facebook jätkata kapitalimahukate andmekeskuste ehitamist ning eeldab, et 2019. aasta kulu kasvab 2018. aastaga võrreldes umbes 40–50%, ulatudes 20 miljardi dollarini.

Osa analüütikuid kardab siiski tagasilööki, kuna Facebook olevat eilne päev ja inimesed veedavad rohkem aega Instagramis. Wehner tõi esile, et monitooringute kohaselt on Facebooki kasutus arenenud riikides jätkuvalt stabiilne ja arenevates riikides kasvav. Ta viitas ka mõningasele kasutajate kasvule Ameerika Ühendriikides ja Kanadas, mida Facebook ei olnud kahe kvartali jooksul näinud.

Kolmapäeval tõusis Facebooki aktsia hind börsipäeva lõpuks üle 4%, 150 dollarini, jätkates tõusu ka järelkauplemissel.

KOMMERTSPANKADE INTRESSITOOTED**Tähtajaline hoius EUR, %**

	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	üle 5 aasta	min summa
Inbank	-	-	0,50	0,75	1,00	1,75	2,00	2,25		500

Inbank AS Niine 11, 10414 Tallinn, www.inbank.ee

BALTI ETTEVÕTETE EMITEERITUD VÕLAKIRJAD

võlakiri	ISIN kood	lunastamine	kupongi-määr	intressimaksed	nominaal, €	emissiooni-maht, €	kauplemisskoht
CCreditstar	EE3300111517	1.06.2019	8,00%	kvartaalne	1 000	1 000 000	-
Creditstar	EE3300111533	1.06.2020	11,00%	kvartaalne	1 000	25 000 000	-
Storent Investments	LV0000802304	30.06.2020	8,00%	kvartaalne	100	10 000 000	Riia börs
Endover Aurora Nova	EE3300111582	14.12.2020	11,00%	kvartaalne	100	10 500 000	-
Endover Fabrik	EE3300111491	17.10.2020	11,00%	kvartaalne	100	7 500 000	-
luteCredit Europe A11	EE3300111442	15.02.2021	12,00%	kvartaalne	100	5 000 000	-
Creditstar	EE3300111525	1.06.2021	12,00%	kvartaalne	1 000	10 000 000	-
PlusPlus Capital	EE3300111509	31.08.2021	10,00%	kvartaalne	100	5 000 000	-
Magnetic MRO	EE3300111608	21.12.2021	8,00%	kvartaalne	100	8 000 000	-
Mainor Ülemiste	EE3300111343	5.04.2023	5,50%	kord poolaastas	100	10 000 000	First North

Tabel on esitatud turuülevaate andmiseks ja ei ole kasitletav väärtpaperite pakumiseks.

Redgate Capital AS Pärnu mnt 10, Tallinn 10148, tel 66 68 230, bonds@redgatecapital.eu, www.redgatecapital.eu

REKLAAM

REKLAAM

REDGATE
CAPITAL**SEMINAR****IT juhtimise praktikakoda**14.02.2019 kell 10:00–15:30
Lutheri Masinasaali seminariruumis**Kogemustega IT-juhid räägivad oma õnnestumistest!**

- Keskne riiklik IT-asutus - ettevõtja sõber või vaenlane? **MEHIS SIHVART**
- Kolm näidet, kuidas automatiseerimine Stokkeri tööriistaäris kasu toonud on **MARGUS UUETOA**
- Kuidas IT-juhi väljakutsetega toime tulla ja ettevõtte äriedu kasvatada? **HANNO HUSSAR**
- Serveri valdkonna ja teenuste skaleerimine Starshipis **KALLE VOLKOV**
- Tarkvara arendusprojektide ja meeskonna juhtimine **LARS LAANEP**

Avaettekanne:**“Uute tehnoloogiate juhtimine organisatsioonides, mis ei tohi ebaõnnestuda”**
Tehnoloogiaevangelist ja Eesti CTO **KRISTO VAHER****199 €**

(km-ga 238,80 €) kuni 08.02

Äripäev ITuudised.ee**Registreeru kohe!**
pood.aripeev.ee/
it-juhtimise-praktikakoda**Ehituse****Akadeemia****05.03–24.05.19**
Kestus: 6 päeva**Tiit Valm**
Ott Saame**2299 €** (km-ga 2758,80 €)
Kehtib kuni 08.02.2019
Tavahind: 2399 € (km-ga 2878,80 €)**Professionaalne projektijuhtimine ehitusvaldkonnas**

Koolitus annab 32 täiendõppe punkti ning eelduse projektijuhi kutseeksami sooritamiseks

KOOLITUS TOIMUB TARTUSInfo ja registreerimine: **Äripäeva Akadeemia** | tel: **667 0439** | e-post: **akadeemia@aripeev.ee** | **akadeemia.aripeev.ee**

INVESTOR TOOMASE BLOGI

Seda ööd ei unusta ma iial!

Kahe minu portfelli ettevõtte öine tootlus oli niivõrd hea, et teinekord ei saavuta seda ka aastaga.

Alanud tulemuste hooaeg tõestab, et halbade uudiste teatavaks tegemine toob kaasa investorite ülereageerimise, kuid pakub neile hiljem teenimiskoha. Hea näide on USA tehnoloogiahiid Apple, kelle tegevjuht Tim Cook suutis sügisel investorid täielikult ära ehmatada. Uudised ettevaatlike käibeprognooside kohta ning fakt, et Apple lõpetab iPhone'ide müüginumbrite avalikustamise andis hoogu tarnijate kartusele, et käibenumbrid vähenevad. Investorite seas tekkis kerge paanika ning aktsia odavnes novembri esimestel päevadel rohkem kui 11 protsenti.

Pärast teisipäeva õhtul avaldatud kvartalitulemusi sai selgeks, et investorite reaktsioon oli üle paisutatud ja aktsia tõusis järelturul rohkem kui 5 protsenti.

Teoreetiline teenimiskoht

Sisuliselt saavutas Tim Cook sügisel halbu uudiseid teatades selle, et keskpärased kvartalitulemused, mis tavaolukorras tähendanuks suunda alla, töid seekord kaasa ralli.

Apple tegi möödunud kvartalis 84,3 miljardi dollari suuruse käibe, mida on 5 protsenti vähem kui aasta tagasi samal ajal. Selle asemel et käibenumbrite kaanemise tõttu murekorts otsaette saada, tundsid investorid nüüd kergendust – hea, et niigi läks. Seda kontekstis, kus isegi analüütikud ootasid nii saadud kui ka eelmise aasta sama ajaga võrreldes väiksemat, 83,97 miljardi dollari suurust käivet. Muidugi aitas kergendusrallit võimendada 4,18 dollari suurune kasum aktsia kohta, mis ületas analüütikute Cooki poolt alla surutud ootusi.

Kõik ei suuda

Apple'iga sarnaselt on käitunud Facebooki aktsia. Möödunud aasta, mis osutus selle juhile Mark Zuckerbergile andmeskan daalide tõttu kannatuste aastaks, pani investorid peituma, nii et Facebooki aktsia odavnes aastaga pea viiendiku võrra. Ne-

» **Tim Cook saavutas sügisel halbu uudiseid teatades selle, et keskpärased kvartalitulemused, mis tavaolukorras tähendanuks suunda alla, töid seekord kaasa ralli.**

HIND Aasta lõpu ülereageerimine löi teenimisvõimaluse

gatiivse aasta taustal mõjus ettevõtte teade 39protsendilisest kasumi- ning 37protsendilisest käibe kasvust investoritele suure üllatusena, mis väljendub enam kui 12 protsenti hüpanud aktsia hinnas.

Kahjuks ei aidanud sama efekt minu portfelli suuruselt teist ettevõtet Microsofti, mille 12 protsenti kasvanud ja 32,47 miljardi dollarini jõudnud käive investoreid ja analüütikuid ei rahuldanud. Aktsia on järelturul hoolimata kasvust üle 2 protsenti miinuses ning põhjust võib otsida, vastupidi Apple'ile, liiga kõrgeks aetud ootustest. Nimelt loodeti eelmise kvartaliiga võrreldes veelgi suuremat kasvu ehk käibe jõudmist 32,51 miljardi dollarini, seda ilmselt pilveäriga, mille kohta pärisid ajakirjanikud presentatsiooni ajal ka kõige rohkem. Kasum aktsia kohta ületas küll sendi võrra analüütikute ootust, jõudes 1,1 dollarini, kuid investoritele see rõõmu pakkuda ei suutnud.

Igal juhul sai taas kinnitust tees, et halvad uudised tekitavad turul suurema paanika, kui asi väärt on.

Investor Toomas on Äripäeva välja mõeldud tegelane, aga tema käsutuses on reaalne raha, mida ta investeerib finantsturgudele. Toomas alustas tegevust 2002. aasta alguses, mil tema käsutusse anti investeerimiseks miljon krooni. Toomase investeerimisotsused langetab Äripäeva börsitoimetuse, investeerimismõtteid jagab investor Toomas Äripäeva tagumisel leheküljel ja veebis.

PORTFELL Kuidas läheb Toomase investeringutel?

päevane muutus

+0,37%

väärtus 309 272,89 eurot
65% aktsiad / 22% raha / 11% võlakirjad / 2% ühisrahastus

Facebook	12,1
Altria	2,8
EWZ	1,9
LHV	1,9
Equinor	1,39
EFTEN Real Estate Fund III	1,2
Apple	1,0
Tallinna Sadam	0,26
Apranga	0,0
Ryanair	-0,5
Berkshire Hathaway	-0,7
Baltic Horizon	-0,9
Tallink	-0,9
Lerøy Seafood	-2,5
Microsoft	-2,5

Viimased tehingud

Ostis 29. jaanuaril 517 LHV Group aktsiat hinnaga 10,15 eurot aktsia kohta. Tehingusumma oli 5247,55 € ja tehingutasu 5,25 €.
Ostis 6. detsembril 185 Equinori aktsiat hinnaga 194,9 NOKi aktsia. Tehingusumma oli 36 056,5 NOKi ja tehingutasu 135,07 NOKi.

SINU ARVAMUS

Kommenteeri Toomase investeerimisotsuseid, jaga oma kogemusi või esita küsimusi veebilehel www.aripaev.ee või e-kirjaga aadressil investor.toomas@aripaev.ee.

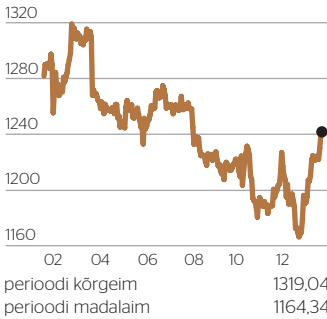
OMX TALLINN

52 nädalat

Tallinna börsi üldindeks, kajastab põhi- ja lisanimikirja aktsiate liikumisi.

1241,73

+0,15% ▲

AUTOTÖÖSTUS

Nissani eksjuht: see oli kättemaks

Kohtu uurimise all olev Nissani nõukogu eksjuht Carlos Ghosn väitis, et tema allakäigu põhjustasid firma juhtkonna liikmed, kes soovivad vältida Nissani ühinemist Renault' ja Mitsubishiiga. Tokyo eeluurimisvanglas ajakirjale Nikkei Asian Review antud intervjuu oli Ghosni esimene avalik sõnavõtt alates 19. novembrist, kui Jaapani-Prantsuse autoliidu juht tulude aladeklareerimise ja ettevõtte raha väärkasutamise süüdistuse alusel vahistati. Mehe sõnade kohaselt oli kriminaaluurimine ja tema tagandamine nõukogu esimehe kohalt seotud hoopis Nissani tegevjuhi Hiroto Saikawa ja juhtkonna teiste liikmete vastuseisuga Ghosni plaanile muuta Renault', Mitsubishi ja Nissani strateegiline liit ühe valdusfirma all tegutsevaks kontserniks. Carlos Ghosni käe all loodud Jaapani-Prantsuse strateegiline partnerlus on maailma autotööstuses oluline tegija, mille tootmismahd ulatub 10 miljoni sõidukini aastas.

PANE TÄHELE

Merko Ehituse tütarfirmad sõlmisid lepingu Saku valla torustike ehitamiseks.

Ülemiste City ärilinnakut arendava Mainor Ülemiste kasum ja käive kasvasid.

Alibaba käive kasvas kolme aasta nõrgimas tempos.

BÖRSIKAUBAD

Kütused	31.01	Värvilised metallid	30.01
USD		USD/t	
Nafta IPE, bbl	62,2	Alumiinium LME	1901
Nafta NYMEX, bbl	55,23	Vask LME	6168,85
Mootoribensiin, t	513	Plii LME	2105
Diislikütus, t	598,25	Nikkel LME	12445
Kerge kütteõli, t	582,5	Tina LME	20863
Masuu (1% väävel), t	372,25	Tsink LME	2715,5
Maagaas Henry Hub, btu, USD	2,808		
Põllumajandus	31.01	Väärismetallid	31.01
nael = 453,59 g		USD/units, units = 31,105 g	
Kohv NYBOT, USC/nael	105,25	Kuld COMEX	1324,1
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	341,6	Plaatina NYMEX	821,51
Kakao NYBOT, USD/t	2166	Palladium NYMEX	1378,5
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	169,6	Hõbe COMEX	16,175
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	375,5		

VALUUTA

Austraalia dollar	AUD	1,576	Singapuri dollar	SGD	1,544
Bulgaaria leev	BGN	1,956	Suurbritannia nael	GBP	0,875
Hiina jüaan	CNY	7,68	Šveitsi frank	CHF	1,140
Hongkongi dollar	HKD	9,005	Taani kroon	DKK	7,465
India ruupia	INR	81,49	Tai baat	THB	35,837
Jaapani jeen	JPY	124,8	Tšehhi kroon	CZK	25,758
Kanada dollar	CAD	1,509	Türgi liir	TRY	5,941
Korea won	KRW	1274,33	Ungari forint	HUF	315,88
Norra kroon	NOK	9,661	USA dollar	USD	1,148
Poola zlot	PLN	4,261	Bitcoin/USD	USD	3410,05
Rumeenia leu	RON	4,720			

BÖRS

Tallinn	31.01
aktsia	
Arco Vara	1,190 3,48 1510 36,8 2,2% 0,82 0,8%
Baltic Horizon Fund	1,307 -0,87 30590 8,8 - - 7,0%
Baltika	0,179 -1,65 1100 -9,7 -17,8% 2,08 0,0%
EFTEN Real Estate Fund III	17 1,19 7290 12,1 - - 4,0%
Ekspress Grupp	0,995 0,00 0 38,3 1,5% 0,59 7,0%
Harju Elekter	5,000 2,04 24510 40,9 3,1% 1,33 4,8%
LHV Group	10,800 1,89 47820 10,6 18,5% 1,91 1,5%
Merko Ehitus	9,200 0,00 300270 8,0 15,0% 1,31 10,9%
Nordecon	0,980 3,16 13600 24,1 4,1% 0,95 6,1%
PRFoods	0,620 0,00 4460 15,8 6,1% 1,00 0,0%
Pro Kapital Grupp	1,660 1,84 52570 28,7 4,0% 1,13 0,0%
Silvano FG	2,510 -1,18 4490 7,8 31,6% 7,87 7,6%
Skano Group	0,410 0,00 0 -2,4 -20,2% 0,56 0,0%
Tallink Grupp	1,090 -0,91 8670 16,0 5,6% 0,85 2,8%
Tallinna Sadam	2,095 0,260 111640 27,9 4,516 1,534
Tallinna Vesi	10,600 0,95 13300 24,4 9,4% 1,62 3,4%
Tin Kaubamaja	9,000 -0,44 56800 11,9 17,2% 1,625 7,0%
Trigon PD	0,535 0,00 0 -0,2 -654,4% 1,34 0,0%

Riia

aktsia	sulgemis- hind, EUR	muutuos eelm., %	P/E	P/B	divid. tootlus
Grindeks	7,8	0	6,8	0,6	1,923
Latvijas Gaze	10,3	0	15,4	1,3	-
Olainfarm	7,2	0,7	8,7	1,0	2,937
SAF Tehnika	2,8	2,19		0,9	0

Nordecon ▲
+3,16%

Baltika ▼
-1,65%

Helsingi	31.01
aktsia	
Alma Media	6,00 0,00 14,1 3,3 4,0
Citycon	1,78 -0,72 46,6 0,7 7,2
Elisa	36,76 -4,62 20,0 5,9 4,3
Finnair	7,34 -2,00 8,8 0,8 4,0
Fortum	19,81 -0,28 19,7 1,5 5,5
HKScan	1,98 2,59 0,3 4,7
Huhtamäki	28,62 -0,28 16,0 2,5 2,8
Kesko	50,50 0,16 22,8 2,4 4,4
Neste Oil	80,22 -0,96 23,3 4,6 2,1
Nokia	5,45 -4,05 2,1 3,3
Olvi	33,30 0,60 17,3 3,0 2,4
Stockmann	2,03 5,07 0,2 0,0
Stora Enso	11,75 -0,89 10,6 1,5 3,5
UPM-Kymmene	25,53 -1,85 12,1 1,5 4,4
Yli	5,70 -0,70 33,0 0,7 0,0

Vilnius

aktsia	hind, EUR	muutus eelm. %	P/E	P/B	divid. tootlus
Apranga	1,605	0	11,5	1,7	10,6
Novaturas	8,500	0,24		3,2	
Klaipėdos Nafta	0,422	-1,17	10,0	0,8	10,5
Linas Agro	0,100	4,74	4,9	0,3	0,0
Panevezio Statybos Trestas	0,858	0,47	7,5	0,4	7,0
Rokiškio Suris	2,580	0,78	23,1	0,7	3,9
Siauliai Bankas	0,438	-0,23	5,7	1,0	0,9
Snaige	0,175	-12,06		1,3	0,0

LOE VEEBIST

Värsked börsiuudised ja turuülevaade:
www.aripaev.ee/investor

EUR/SEK ▼
10,354

EUR/RUB ▼
75,034